

รายงานการประเมิน

ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของ
เทศบาลตำบลปาดัว อำเภอปาดัว จังหวัดยโสธร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

เทศบาลตำบลปาดัว อำเภอปาดัว จังหวัดยโสธร
จังหวัดยโสธร

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต
คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญขององค์กรภาครัฐตามกรอบการปฏิรูปเพื่อพัฒนาระบบราชการ (Administrative Reforms) และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) เพื่อให้เกิดผลดีแก่ประชาชนผู้รับบริการ ภายใต้เขตพื้นที่ความรับผิดชอบคุณภาพการให้บริการ ความรับผิดชอบ ความคุ้มค่าของงบประมาณ ความสามารถในการตอบสนองและการปรับปรุงและพัฒนาการบริการสาธารณะอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) เป็นกลไกหลักขององค์กรภาครัฐในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเลิศที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง (People Center) การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นแนวนโยบายเชิงรุก (Proactive) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการเสริมแรง (Reinforcements) ผ่านกระบวนการพัฒนาคุณภาพการให้บริการที่มีเป้าหมายสำคัญ อยู่ที่ประชาชนผู้รับบริการเป็นหลักการของผลกระทบ (Law of Effect) ที่กล่าวไว้ว่า “บุคคลที่ได้รับผลลัพธ์เชิงบวกหรือมีความพึงพอใจ บุคคลนั้นก็จะกระทำการพฤติกรรมเช่นนั้นซ้ำอีก” ดังนั้นกระบวนการเสริมแรงโดยการให้รางวัลภายนอก (Extrinsic Rewards) และการให้รางวัลภายใน (Intrinsic Rewards) จึงเป็นเครื่องมือเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดการปรับปรุงและพัฒนาการบริการสาธารณะแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่องของหน่วยงานภาครัฐต่อไป ซึ่งจากการประเมินครั้งนี้สรุปได้ดังนี้

1. สรุปผลการประเมิน

1.1 ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ในระดับ “มากที่สุด” ทั้งในภาพรวมและในแต่ละงาน โดยในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.81 คิดเป็นร้อยละ 96.20 มีระดับคะแนนคุณภาพการให้บริการ 10 คะแนน จำแนกตามงานที่ประเมินได้ดังนี้

1.1.1 ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ มีค่าเฉลี่ย 4.82 คิดเป็นร้อยละ 96.40 มีระดับคะแนนคุณภาพการให้บริการ 10 คะแนน

1.1.2 ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานด้านการช่วยเหลือประชาชน มีค่าเฉลี่ย 4.83 คิดเป็นร้อยละ 96.60 มีระดับคะแนนคุณภาพการให้บริการ 10 คะแนน

1.1.3 ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี มีค่าเฉลี่ย 4.79 คิดเป็นร้อยละ 95.80 มีระดับคะแนนคุณภาพการให้บริการ 10 คะแนน

1.1.4 ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน มีค่าเฉลี่ย 4.80 คิดเป็นร้อยละ 96.00 มีระดับคะแนนคุณภาพการให้บริการ 10 คะแนน

2. ข้อเสนอแนะ

ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ทำให้เห็นศักยภาพและความสามารถในการให้บริการแก่ผู้รับบริการและจะเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) ของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ดังนี้

2.1 ด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ มีข้อเสนอแนะควรมีถังขยะเพียงพอในการบริการจัดเก็บขยะ เทศบาลควรมีการอบรมให้ประชาชนรู้จักคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง ควรมีการประสานและร่วมกันวางแผนการจัดเก็บและขนถ่ายขยะมูลฝอยชุมชนกับภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

2.2 ด้านการช่วยเหลือประชาชน มีข้อเสนอแนะควรมีการจัดบริการเชิงรุกออกเยี่ยมและมอบสิ่งของแก่ประชาชนกลุ่มเปราะบาง ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่ประชาชนในพื้นที่

2.3 ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี มีข้อเสนอแนะให้พัฒนาเกี่ยวกับขั้นตอนการให้บริการเป็นระบบและไม่ซับซ้อน ความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการและมีช่องทางการให้บริการในวันหยุดและนอกเวลาราชการ ทำงานเชิงรุก มีป้ายประชาสัมพันธ์ และป้ายแสดงจัดบริการต่าง ๆ อย่างชัดเจนแจ้งอัตราการจัดเก็บภาษีและแจ้งเตือนประชาชนอย่างสม่ำเสมอ

2.4 ด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน มีข้อเสนอแนะควรมีช่องทางการแจ้งซ่อมถนนที่ชำรุดทางออนไลน์ มีเจ้าหน้าที่ออกสำรวจถนนและปรับปรุงถนนที่มีความชำรุดอย่างสม่ำเสมอ มีการซ่อมแซมถนนทางด้านการเกษตรให้พี่น้องเกษตรกร

กิตติกรรมประกาศ

เทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่งที่มีภารกิจที่สำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ (ประหยัด) และประสิทธิผล (สำเร็จตามเป้าหมาย) มีคุณภาพมาตรฐานบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณ 2565 นี้ เทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ได้มีการประเมินตามมิติที่ 2 มิติ ด้านคุณภาพการให้บริการ ซึ่งเป็นการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการตามงานที่ให้บริการ จำนวน 4 งาน ได้แก่ ด้านการการให้บริการจัดเก็บขยะ ด้านการช่วยเหลือประชาชน ด้านรายได้หรือภาษี และด้านการบริการซ่อมแซมบำรุงถนน โดยมีจุดประสงค์เพื่อใช้ผลจากการประเมินเป็นสารสนเทศในการกำหนดแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ต่อไป

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอขอบคุณนายกเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ที่ได้ไว้วางใจ และมอบหมายให้หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีส่วนร่วมในการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบคุณท่านผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ช่วยตรวจสอบ และให้คำปรึกษาแนะนำในการศึกษาเป็นอย่างดี ขอขอบคุณท่านนายกเทศมนตรี รองนายก เจ้าหน้าที่ และบุคลากรของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ทุก ๆ ท่าน ที่ได้ช่วยเหลือ สนับสนุน ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการศึกษาขอขอบคุณผู้นำชุมชน และประชาชนชาวเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธรทุก ๆ ท่านที่ได้ให้ความร่วมมือและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษานี้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณคณะผู้ศึกษาทุกท่านที่ได้ร่วมกัน ดำเนินการศึกษาตามกระบวนการ และขั้นตอนจนสำเร็จด้วยดี

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต
คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก
สรุปผลการประเมิน	ก
ข้อเสนอแนะ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ภูมิหลัง	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	3
1.3 ขอบเขตการศึกษา	4
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ	13
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล	25
2.4 ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร	31
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
2.6 กรอบแนวคิดการศึกษา	39
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	40
3.1 รูปแบบการดำเนินการศึกษา	40
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	40
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	39
3.4 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ	42
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	43
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
3.8 เกณฑ์ในการแปลความ	44
บทที่ 4 ผลการศึกษา	46
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการศึกษา	46
4.2 ลำดับการนำเสนอผลการศึกษา	47

หัวเรื่อง	หน้า
4.3 ผลการศึกษา	45
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
5.1 สรุป	59
5.2 อภิปรายผล	61
5.3 ข้อเสนอแนะ	64
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	72
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการศึกษา	73
ภาคผนวก ข ภาพกิจกรรมการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร	82
ภาคผนวก ค แผนภูมิสรุปความพึงพอใจการให้บริการทั้ง 4 ด้าน ของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ปีงบประมาณ 2565	87

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร (ข้อมูลเปรียบเทียบย้อนหลัง 3-5 ปี และการคาดการณ์ในอนาคต)	34
2.2 แยกตามเพศและอายุ จำนวน 3,051 คน แยกเป็นชาย 1,504 คน หญิง 1,547 คน	35
4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ	47
4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความผลการประเมินความพึงพอใจ ของประชาชนที่มีต่อการให้การให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ในภาพรวมและจำแนกตามงานที่ประเมิน	49
4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความผลการประเมินความพึงพอใจ ของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ ด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ จำแนกตามด้านที่ประเมิน	50
4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความผลการประเมินความพึงพอใจ ของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ ด้านการช่วยเหลือประชาชน จำแนกตามด้านที่ประเมิน	52
4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความผลการประเมินความพึงพอใจ ของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี จำแนกตามด้านที่ประเมิน	54
4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความผลการประเมินความพึงพอใจ ของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ ด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน จำแนกตามด้านที่ประเมิน	56

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	กรอบแนวคิดการศึกษา	37
2.2	เขตเทศบาลตำบลป่าต้ว	33

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ภูมิหลัง

การปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Self Government) เป็นรูปแบบของการบริหารราชการแผ่นดิน ที่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาประเทศและมีความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ท้องถิ่นและประเทศชาติโดยรวมซึ่งเป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจที่รัฐบาลมอบอำนาจในการบริหารงานตามภารกิจต่าง ๆ ให้อิสระแก่ท้องถิ่นปกครองตนเอง ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้ให้ความสำคัญกับการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้กำหนดหลักการไว้ในหมวด 14 มาตรา 249-254 แสดงเจตนารมณ์ให้มีการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่น โดยเน้นให้ท้องถิ่นมีสิทธิปกครองตนเอง มีอิสระในการกำหนดทิศทางในการบริหารท้องถิ่นของตนเอง มีอิสระในการบริหารงานทั้งทางด้านการบริหารกำลังคนและงบประมาณ โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ วิระศักดิ์ เครือเทพ (2548, น. 13-19) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การกระจายอำนาจสู่การปกครองท้องถิ่นถือเป็นเครื่องมือในการปรับโครงสร้างอำนาจรัฐประการหนึ่งที่ส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นมีอำนาจการปกครองตนเอง โดยปลอดจากการแทรกแซงของรัฐบาลหรือองค์กรใด ๆ ซึ่งมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้การใช้อำนาจรัฐในชุมชนท้องถิ่น เป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนที่มีความหลากหลายตามระดับพัฒนาการของชุมชนแต่ละแห่งได้อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น โดยหลักการสำคัญที่สนับสนุนเหตุผลและความจำเป็นของการปกครองท้องถิ่น ก็คือ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงและความปลอดภัย การพัฒนาและการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรม และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อการสร้างสมดุลแห่งรัฐในการใช้อำนาจปกครองบริหารในยุคสมัยแห่งประชาธิปไตยและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากร หลักการสำคัญของการกระจายอำนาจตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 มี 3 ประการ ได้แก่ หลักความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคลและการบริหารการเงินการคลังของตนเองภายใต้ กรอบของกฎหมายและภายใต้หลักความเป็นรัฐเดียวในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หลักการจัดความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐในการบริหารราชการแผ่นดินโดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบการจัดบริการสาธารณะระดับชุมชน ราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาครับผิดชอบการดำเนินภารกิจของรัฐในระดับประเทศและในระดับภูมิภาค และให้คำปรึกษา สนับสนุน และกำกับ ดูแล การปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงเท่าที่จำเป็น และหลักประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ประหยัด) และประสิทธิผล (สำเร็จตามเป้าหมาย) มีคุณภาพมาตรฐานบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย มี 5 ประเภท ได้แก่ องค์การบริหาร

ส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านี้ มีการจัดความสัมพันธ์ในเชิงบทบาท หน้าที่ที่แตกต่างกันออกไป โดยมีพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน การจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองท้องถิ่นด้วยตนเอง

การบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 ปี 2562 ว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติราชการโดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชน การบริหารราชการเกิดผลสัมฤทธิ์และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐและตอบสนองความต้องการของประชาชนในการอำนวยความสะดวกการให้บริการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็นเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็วในการปฏิบัติราชการ รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคปัจจุบันต้องเผชิญความท้าทายและการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลาย เนื่องจากสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองของประเทศปรับเปลี่ยนตามกระแสโลกาภิวัตน์และการเปิดเสรีในประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นแรงผลักดันและส่งผลกระทบต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวได้ว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของภาครัฐที่ทำหน้าที่ร่วมกับรัฐบาลในลักษณะที่เสริมแรงกันไม่ใช่การแข่งขัน หน้าที่ของรัฐบาลระดับชาติ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายเศรษฐกิจ สังคม การเมืองระดับมหภาค ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่ผลิตบริการสาธารณะท้องถิ่น (Local Public Goods) กล่าวคือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถผลิตสินค้าและบริการที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าเนื่องด้วยเหตุผลหลายประการ คือ การทำงานใกล้ชิดกับประชาชน รู้ข้อมูลและความต้องการรวมทั้งสามารถตอบสนองต่อปัญหาท้องถิ่นได้รวดเร็วกว่า เช่นเดียวกันระบบการผลิตบริการของท้องถิ่นจะมีลักษณะที่หลากหลาย (Diversity) ตามสภาพแต่ละท้องถิ่น นอกจากนี้้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำงานภายใต้บรรยากาศการแข่งขันและมีการเปรียบเทียบข้ามพื้นที่และหน่วยงานด้วย

เทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร เป็นอีกหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่มีฐานะจากสภาตำบลเป็นเทศบาลตำบลป่าต้ว ภายใต้นโยบายการกระจายอำนาจการปกครองขึ้นพื้นฐานของรัฐบาล โดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคลมีหน้าที่ในการจัดทำบำรุงรักษาและให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน โดยยึดหลักการว่าประชาชนต้องได้รับการบริการสาธารณะที่ดี มีคุณภาพมาตรฐานการบริหารจัดการขององค์กรด้วยความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการรวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมดำเนินการและติดตาม ตรวจสอบ เพื่อให้ได้มาตรฐานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารและให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกิดประโยชน์และความพึงพอใจแก่ประชาชน รวมทั้งเป็นหลักประกันว่าประชาชนไม่ว่าจะอยู่ส่วนใดของประเทศจะได้รับบริการสาธารณะในมาตรฐานขั้นต่ำที่เท่าเทียมกันและส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศก็มีการจัดสรรงบประมาณเป็นค่าตอบแทนให้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการกำหนดเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษอันมีลักษณะเป็นเงินรางวัลประจำปีแก่พนักงานส่วนท้องถิ่นให้เป็นรายจ่ายอื่นของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2557 ข้อ 7 มาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นอาจจัดสรรเงินให้เป็นเงินประโยชน์ตอบแทนอื่น เป็นกรณีพิเศษอันมีลักษณะเป็นเงินรางวัลประจำปีแก่พนักงานส่วนท้องถิ่นได้ ในมิติที่ 1 ด้านประสิทธิผล คือ การทำงานขององค์กรบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการสนองต่อความต้องการและการพัฒนางานที่ได้เทียบกับเป้าหมาย มิติที่ 2 ด้าน คุณภาพการให้บริการ คือ ส่วนราชการแสดงการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการในการให้บริการที่มีคุณภาพ สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการ เช่น ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ มิติที่ 3 ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ คือ ส่วนราชการแสดงความสามารถในการปฏิบัติราชการ เช่น การบริหารงบประมาณการรักษามาตรฐานระยะเวลาการให้บริการและการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน และมิติที่ 4 ด้านการพัฒนาองค์กร คือ ส่วนราชการแสดงความสามารถในการเตรียมความพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงขององค์กร เช่น การบริหารความรู้ในองค์กร การจัดการสารสนเทศและการบริหารการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น ดังนั้นเทศบาลตำบล จึงจัดให้มีการประเมินการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งดำเนินการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการใน 4 มิติ โดยเฉพาะการประเมินในมิติที่ 2 ด้าน คุณภาพการให้บริการนั้นเทศบาลตำบลต้องประสานงานกับสถาบันภายนอกที่เป็นกลางเป็นผู้ดำเนินการสำรวจและประเมินความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบล จึงได้ร่วมมือกับหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ดำเนินการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการ จัดให้มีการสำรวจและประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการตามมิติที่ 2 มิติ ด้านคุณภาพการให้บริการตามภารกิจ 4 งาน ได้แก่ ด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ ด้านการช่วยเหลือประชาชน ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี ด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน ทั้งนี้เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลและใช้ผลการประเมินเป็นสารสนเทศสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพการให้บริการแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลปาดัว อำเภอปาดัว จังหวัดยโสธร ให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

การศึกษาเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลปาดัว อำเภอปาดัว จังหวัดยโสธร กำหนดวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.2.1 เพื่อประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ ด้านการช่วยเหลือประชาชน ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี และด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน

1.2.2 เพื่อศึกษาปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลปาดัว อำเภอปาดัว จังหวัดยโสธร

1.3 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ครั้งนี้ กำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ตามภารกิจ 4 งาน ได้แก่

- 1.3.1.1 ด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ
- 1.3.1.2 ด้านการช่วยเหลือประชาชน
- 1.3.1.3 ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี
- 1.3.1.4 ด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน

1.3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.3.2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่ตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร จำนวน 3 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 3,051 คน

1.3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่ตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร จำนวน 3 หมู่บ้าน ที่ได้รับการจากเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ (Yamane, 1973, p. 125) ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05 ได้กลุ่มตัวอย่าง 354 คน และสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

1.3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1.3.3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ

1.3.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการงานด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ ด้านการช่วยเหลือประชาชน ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี และด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

ความพึงพอใจในการให้บริการ หมายถึง ความรู้สึกและความคิดเห็นของประชาชนผู้รับบริการที่มีต่อขั้นตอนการให้บริการ ช่องทางการให้บริการ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

ขั้นตอนการให้บริการ หมายถึง มีขั้นตอนการให้บริการมีความเหมาะสม สะดวกและรวดเร็ว เป็นระบบและไม่ซับซ้อน มีความต่อเนื่องและเหมาะสมกับเวลา บริการตามขั้นตอนและตามลำดับก่อน-หลัง และบริการอย่างต่อเนื่องและเสร็จในเวลาที่กำหนด

ช่องทางการให้บริการ หมายถึง จัดให้มีการบริการทางโทรศัพท์ เว็บไซต์ อีเมลหรือไลน์ ช่องทางการให้บริการเหมาะสม สะดวกและเพียงพอ มีการประชาสัมพันธ์ช่องทางการบริการให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงช่องทางการบริการได้ง่ายและสะดวกและมีช่องทางให้บริการในวันหยุดและนอกเวลาราชการ

เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ หมายถึง เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย ใช้งานสุภาพและน่าฟัง เป็นมิตรและยิ้มแย้มแจ่มใส กระตือรือร้น เอาใจใส่และเต็มใจให้บริการและให้คำแนะนำ ตอบปัญหา ชี้แจงข้อสงสัยและช่วยแก้ปัญหาได้

สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง การจัดให้มีสถานที่ ที่นั่งพัก ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาด และเพียงพอ มีแผนผังแสดงขั้นตอน ป้ายประชาสัมพันธ์และจุดบริการที่ชัดเจน จัดเตรียมเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมืออย่างเพียงพอ มีจุดรับ-ส่งเอกสาร บริการน้ำดื่ม วัตถุดิบภูมิและเจลล้างมือ และจัดภูมิทัศน์ภายนอกและที่จอดรถเหมาะสมและเพียงพอ

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่ 3 หมู่บ้านของตำบลป่าต้วและเคยไปติดต่อเพื่อขอรับการบริการเกี่ยวกับงานด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ ด้านการช่วยเหลือประชาชน ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี ด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน

เทศบาลตำบล หมายถึง เทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ ด้านการช่วยเหลือประชาชน ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี และด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน

1.5.2 เทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร มีสารสนเทศสำหรับใช้ประโยชน์เพื่อการวางแผนพัฒนาผลการปฏิบัติงานและการให้บริการแก่ประชาชนในแต่ละงานและในแต่ละด้านให้มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความพึงพอใจในการให้บริการแก่ประชาชนที่มาใช้บริการให้มากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ครั้งนี้ คณะผู้ศึกษา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล
4. ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดการศึกษา

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้งานประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นงานเกี่ยวกับการให้บริการ ผู้บริการจะต้องดำเนินการให้ผู้มาใช้บริการเกิดความพึงพอใจ การศึกษาถึงปัจจัยและองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจทั้งผู้ปฏิบัติงานและผู้มาใช้บริการ จึงมีความสำคัญที่จะช่วยให้การบริการมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้รับบริการ

2.1.1 ความหมายของความพึงพอใจ

Kotler (1999, p. 5) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจคือ ระดับความรู้สึกของบุคคลที่เป็นผลจากการเปรียบเทียบการทำงานของผลิตภัณฑ์ที่เห็นหรือเข้าใจ (Product's Perceived Performance) กับความคาดหวังของบุคคล ดังนั้น ระดับความพึงพอใจจึงเป็นฟังก์ชันของความแตกต่างระหว่างการทำงาน (ผล) ที่มองเห็นหรือเข้าใจ (Perceived Performance) และความคาดหวัง (Expectations) ระดับของความพอใจสามารถแบ่งอย่างกว้าง ๆ เป็น 3 ระดับด้วยกัน และลูกค้ารายการหนึ่งอาจมีประสบการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งใน 3 ระดับนี้ กล่าวคือ หากการทำงานของข้อเสนอ (หรือผลิตภัณฑ์) ไม่ตรงกับความคาดหวัง ลูกค้าย่อมเกิดความไม่พอใจ หากการทำงานของข้อเสนอ (หรือผลิตภัณฑ์) ตรงกับความคาดหวังลูกค้าย่อมพึงพอใจ แต่ถ้าเกินกว่าความคาดหวังลูกค้าก็ยิ่งพอใจมากขึ้นไปอีก

Shelly (1975, p. 215) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความรู้สึกพึงพอใจ สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึก 2 แบบของมนุษย์คือ ความรู้สึกในทางบวกและความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับความสุขสามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีกด้วย ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อนและมีความสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางบวก

อนนท กฤษณ (2542, น. 13) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่อการทำงานนั้น ๆ

กาญจน์ เรืองมนตรี (2543, น. 1) ให้ความหมายว่า เป็นความรู้สึก เช่น ความรู้สึกรัก ความรู้สึกชอบ ภูมิใจ สุขใจเต็มที่ ยินดี ประทับใจ เห็นด้วย อันจะก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน มีการเสียสละ อุทิศร่างกาย แรงใจและสติปัญญาให้แก่งานอย่างแท้

วิวัฒน์ หล่อพัฒนเกษม (2550, น. 10) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันเกิดจากพื้นฐานของการรับรู้ ความนิยมและประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับและจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ ซึ่งระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไป

สุภัทรา มิ่งปรีชา (2550, น. 11) สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติทางด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ ทั้งนี้ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไป

คมสัน อินทเสน และคณะ (2560, น. 8) สรุปว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับการตอบสนองจากการปฏิบัติงานและได้รับผลตอบแทนจนทำให้เกิดความสุขทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานเกิดขวัญและกำลังใจ ส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกยินดีหรือรู้สึกมีความสุขกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่กำลังกระทำ หรือกำลังได้รับ ซึ่งหากผลลัพธ์นั้นเป็นไปตามคาดหวังก็จะเกิดความพึงพอใจและทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน ตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้

2.1.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ

ในการศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของความพึงพอใจ มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายแนวคิดและทฤษฎีไว้ ดังนี้

สาโรช ไสยสมบัติ (2534, น. 15) กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้งานสำเร็จ ผู้บริการควรดำเนินการให้ผู้ทำงานเกิดความพึงพอใจในการทำงานแล้วจึงจำเป็นที่จะต้องดำเนินการที่จะทำให้ผู้มาใช้บริการเกิดความพึงพอใจด้วย เพราะความเจริญก้าวหน้าของงานบริการ ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่เป็นตัวบ่งชี้ก็คือ จำนวนผู้มาใช้บริการ ดังนั้น ผู้บริหารที่ชาญฉลาดจึงควรอย่างยิ่งที่จะศึกษาให้ลึกซึ้งถึงปัจจัยและองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความพึงพอใจทั้งผู้ปฏิบัติงานและผู้มาใช้บริการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, น. 130) กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

1. การรับรู้ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจทำให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้ในการสร้างปัจจัยเหล่านี้ให้เกิดขึ้นเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน
2. ความพึงพอใจในการทำงานจะทำให้บุคคลมีความตั้งใจในการทำงาน ลดการขาดงาน การลางาน การมาทำงานสายและขาดความรับผิดชอบที่มีต่องาน
3. ความพึงพอใจในการทำงานเป็นการเพิ่มผลผลิตของบุคคลทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

สุริยา พุฒพวง (2547, น. 3) กล่าวว่า การที่บุคคลมีความพึงพอใจต่อสิ่งใดนั้นจะมีผลทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. มีความเอาใจใส่ต่องาน ขยันติดตามผลงานที่ได้รับมอบหมายอยู่เสมอ
2. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว
3. มีความสามัคคี น้ำหนึ่งใจเดียวกัน ไม่แตกแยกเป็นก๊กเป็นเหล่า
4. ไม่ขาดหรือหยุดงานโดยไม่จำเป็น มีความสบายใจที่ทำงานและอยู่ร่วมกับเพื่อน

ร่วมงาน

อินทรา เพ็งแก้ว (2548, น. 12-13) ได้ศึกษาทัศนคติของนักวิชาการและได้ประมวลความสำคัญของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยสรุปไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. ความพึงพอใจ ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การหรือหน่วยงาน

2. ความพึงพอใจ เสริมสร้างให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจอันดีต่อกันและต้องการหรือหน่วยงาน

3. ความพึงพอใจ เสริมสร้างให้ผู้ปฏิบัติงานมีความซื่อสัตย์และความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน

4. ความพึงพอใจ ก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะและมีการรวมพลังเพื่อกำจัดปัญหาในองค์การร่วมกัน

5. ความพึงพอใจ ก่อให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อหนุนกฎระเบียบข้อบังคับสามารถใช้บังคับควบคุมความประพฤติของผู้ปฏิบัติงานให้อยู่ในระเบียบวินัยอันดี

6. ความพึงพอใจ ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นและความศรัทธาในองค์การที่ร่วมมือกันปฏิบัติงาน

7. ความพึงพอใจ ช่วยเกื้อหนุนให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความรู้สึกในกิจการต่าง ๆ

เสถียร เหลืองอร่าม (2549, น. 88) กล่าวว่า ความพึงพอใจของบุคคลเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์เกื้อหนุนต่องานและองค์การ ได้ 7 ประการ ดังนี้

1. ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

2. สร้างความจงรักภักดี ซื่อสัตย์ต่อหมู่คณะและองค์การ

3. เกื้อหนุนให้ระเบียบข้อบังคับเกิดผลในด้านการควบคุมพฤติกรรมและการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามในกรอบระเบียบวินัยและมีศีลธรรมอันดีงาม

4. สร้างสามัคคีธรรมในหมู่และก่อให้เกิดพลังร่วมในหมู่คณะ ทำให้เกิดพลังสามัคคีดังที่ว่า สุขา สังฆัสสะ สามัคคี อันสามารถจะฝ่าฟันอุปสรรคทั้งหลายขององค์การได้

5. เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคลในองค์การกับนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์การ

6. เกื้อหนุนและจูงใจให้สมาชิกของหมู่คณะและองค์การเกิดความคิดสร้างสรรค์ในกิจการต่าง ๆ ขององค์การ

7. ทำให้เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในองค์การที่ปฏิบัติงานอยู่

สมบุรณ์ พรรณนาภ (2540, น. 167) กล่าวว่า ความสำเร็จมีความสำคัญ คือ จะเป็นตัวบ่งชี้พฤติกรรมที่สำคัญของบุคลากรได้ 6 ประการ ดังนี้

1. ความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
2. ความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว
3. ความตั้งใจ เอาใจใส่และรู้จักรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายแล้ว
4. ความรู้สึกห่วงกังวลต่อผลที่เกิดต่อการหยุดงานของตนเอง คือ จะไม่ขาดหรือหยุดงานโดยไม่จำเป็น

5. ความพร้อมที่จะรับอาสาในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม
6. ความพร้อมเพรียงในการหมั่นปรึกษาหารือเพื่อการเตรียมงานและแก้ปัญหาต่าง ๆ

สรุปได้ว่า ความสำเร็จเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จ การพัฒนาคุณภาพของการบริการและช่วยให้งานประสบผลสำเร็จ ช่วยสร้างและรักษาความรู้สึกที่ดีต่อบุคคลทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการบริการ และสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อองค์การ

2.1.3 องค์ประกอบของความสำเร็จ

นพพงษ์ บุญจิตราตุลย์ (2547, น. 98) กล่าวว่า องค์ประกอบที่ทำให้ความสำเร็จของคนในองค์การดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 6 ประการ ดังนี้

1. หน่วยงานที่มีการนิเทศใกล้ชิด รวดเร็ว เพียงพอและทั่วถึงหรือไม่
2. คนงานมีความพึงพอใจและภาคภูมิใจในงานที่ตนทำหรือไม่
3. คนงานมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันหรือไม่
4. มีวัตถุประสงค์ของหน่วยงานเป็นที่พึงพอใจหรือไม่ ทุกคนยอมรับหรือไม่
5. มีค่าตอบแทนและรางวัลต่าง ๆ ที่คนงานได้รับมีความเหมาะสมเพียงใดทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

6. สุขภาพทางกายและจิตใจโดยทั่วไปของคนงานเป็นอย่างไร

Cooper (1985, pp. 31-33) กล่าวว่า ความต้องการที่เป็นสิ่งจูงใจให้มนุษย์เกิดความสำเร็จในการทำงาน แบ่งออกเป็น 6 ลักษณะ คือ

1. ทำงานที่ตนสนใจ
2. มีเงินเดือนและค่าจ้างที่ยุติธรรม
3. มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
4. สภาพการทำงานที่ดี รวมทั้งชั่วโมงการทำงานและสถานที่ที่เหมาะสม
5. ความสะดวกในการไป-กลับ รวมทั้งสวัสดิการอื่น ๆ
6. การทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาที่เข้าใจการควบคุม การปกครองและโดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นคนที่ยกย่องนับถือ

Ghiselli and Brown (1992, pp. 430-433) กล่าวว่า องค์ประกอบที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความสำเร็จในการทำงานมี 5 องค์ประกอบ คือ

1. ระดับอาชีพ ถ้าอาชีพอยู่ในสถานะสูงหรือระดับสูงเป็นที่นิยมนับถือของคนทั่วไป ก็จะเป็นที่พอใจของผู้ประกอบอาชีพนั้น

2. สภาพการทำงาน ถ้ามีสภาพสะดวกสบายเหมาะแก่การปฏิบัติก็จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจในงานนั้น

3. ระดับอายุ จากการศึกษาพบว่า ผู้ปฏิบัติงานอายุระหว่าง 25-35 ปี และ 45-54 ปี จะมีความพึงพอใจน้อยกว่ากลุ่มอื่น

4. รายได้ ได้แก่ จำนวนรายได้ประจำและรายได้ตอบแทนพิเศษ

5. คุณภาพของการปกครองบังคับบัญชา หมายถึง ความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้จัดการกับคนงาน การเอาใจใส่ต่อการเป็นอยู่ของผู้ใต้บังคับบัญชา

Lock (1976, p. 132) และ Milton (1981, p. 159) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกัน 9 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ตัวงาน (work) ได้แก่ ความน่าสนใจในตัวงาน ความแปลกของงาน โอกาสเรียนรู้หรือศึกษางาน ปริมาณงาน โอกาสที่จะทำงานนั้นสำเร็จและการควบคุมการทำงานและวิธีการทำงาน

2. เงินเดือน (money) ได้แก่ จำนวนเงินที่ได้รับ ความยุติธรรมและความทัดเทียมกันของรายได้และวิธีการจ่ายเงินขององค์การ

3. การเลื่อนตำแหน่ง (promotions) ได้แก่ โอกาสในการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ความยุติธรรมในการเลื่อนตำแหน่งขององค์การและหลักในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง

4. การได้รับการยอมรับนับถือ (recognition) ได้แก่ การได้รับการยกย่องชมเชยในผลสำเร็จของงาน การกล่าววิจารณ์การทำงานและความเชื่อถือในผลงาน

5. ผลประโยชน์เกื้อกูล (benefits) ได้แก่ การมีบำเหน็จบำนาญตอบแทน การให้สวัสดิการรักษายาบาล การให้วันหยุดงาน และการได้รับค่าใช้จ่ายระหว่างเวลาพักผ่อน

6. สภาพการทำงาน (working condition) ได้แก่ ชั่วโมงการทำงาน ช่วงเวลาพัก เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน อุณหภูมิ การถ่ายเทอากาศ ท่าเลที่ตั้งและรูปแบบการก่อสร้างของอาคารสถานที่ทำงาน

7. การนิเทศงาน (supervision) ได้แก่ การได้รับความเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือแนะนำให้คำปรึกษาระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อมีทักษะในการนิเทศงานของผู้บริหาร

8. เพื่อนร่วมงาน (co-workers) ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านความรู้ความสามารถและมีมิตรภาพอันดีต่อกันของเพื่อนร่วมงาน

9. บริษัทและการบริหารงาน (company and management) ได้แก่ ความเอาใจใส่บุคลากรในองค์การ เงินเดือน และนโยบายในการบริหารงานขององค์การ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ได้แก่ งาน รายได้ ความมั่นคงและความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ การได้รับการยอมรับนับถือ สวัสดิการ สภาพการทำงาน การสนับสนุนและการเสริมแรง เพื่อนร่วมงานและการบริหารจัดการ

2.1.4 การวัดความพึงพอใจ

ภนิดา ชัยปัญญา (2541, น. 55) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดความพึงพอใจนั้นสามารถทำได้หลายวิธี ดังต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็นซึ่งสามารถกระทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพอใจในด้านต่าง ๆ
2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจทางตรงซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจะได้ข้อมูลที่แท้จริง
3. การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กริยาท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและมีระเบียบแบบแผน

ปริญญา จเรรัชต์, วิโรจน์ ฤทธิ์ฤชัย, อานุภาพ เล็งสาย, และแพรวพรรณ ชูช่วย (2551, น. 3) กล่าวไว้ว่า มาตรวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้สอบถามจะออกแบบเพื่อต้องการทราบความคิดเห็นซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารและการควบคุมงานและเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นต้น
2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่งซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะทำให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงได้
3. การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจ โดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กริยาท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกต ซึ่งแต่ละวิธีจะมีแบบแผนการปฏิบัติเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นความจริงของความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้ถูกวัดว่า มีความพึงพอใจในทางบวกหรือทางลบ

2.1.5 ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ

สมิต สัชฌุกร (2546, น. 18) กล่าวว่า ความพึงพอใจในบริการ หมายความว่า ภาวะการแสดงออกถึงความรู้สึกในทางบวกของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเปรียบเทียบการรับรู้สิ่งที่ได้รับจากการบริการ ไม่ว่าจะเป็นการรับบริการหรือการให้บริการในระดับที่ตรงกับการรับรู้สิ่งที่คาดหวังเกี่ยวกับการบริการนั้น ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของผู้รับบริการและความพึงพอใจในงานของผู้ให้บริการซึ่งสามารถแบ่งระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการออกเป็น 2 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 ความพึงพอใจที่ตรงกับความคาดหวัง เป็นการแสดงความรู้สึกยินดีมีความสุขของผู้รับบริการเมื่อได้รับการบริการที่ตรงกับความคาดหวังที่มีอยู่ เช่น ผู้ใช้จองหนังสือชื่อ สู้แล้วรวย ก็ได้รับหนังสือชื่อดังกล่าวตามเวลาที่กำหนด พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่ก็ให้บริการได้รวดเร็ว

ระดับที่ 2 ความพึงพอใจที่เกินความคาดหวัง เป็นการแสดงความรู้สึกปลาบปลื้มใจหรือประทับใจของผู้รับบริการเมื่อได้รับการบริการที่เกินความคาดหวังที่มีอยู่

สรุปได้ว่า ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการอาจมีหลายระดับทั้งที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง เป็นไปตามความคาดหวังหรืออาจได้รับการบริการเกินความคาดหวัง เป็นต้น

2.1.6 แนวทางการสร้างความพึงพอใจในการบริการ

สมิต สัจฉกร (2546, น. 18-19) กล่าวว่า ความสำเร็จของผู้รับบริการและผู้ให้บริการต่างมีความสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินงานบริการ ดังนั้นการสร้างความพึงพอใจในการบริการ จำเป็นที่จะต้องดำเนินการควบคู่กันไปทั้งผู้รับบริการและผู้ให้บริการ ดังนี้

1. การตรวจสอบความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้ให้บริการอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารการบริการจะต้องใช้เครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการสำรวจความต้องการ ค่านิยม และความคาดหวังของผู้ใช้ที่มีต่อการบริการขององค์การซึ่งสามารถกระทำได้โดยการใช้บัตรแสดงความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริการเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนทั้งจากภายนอกและภายในองค์การในการสะท้อนภาพประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานบริการ ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดข้อบกพร่อง ข้อได้เปรียบขององค์การเพื่อการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาคุณภาพของการบริการให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้รับบริการ อันจะนำมาซึ่งความพึงพอใจต่อการบริการ

2. การกำหนดเป้าหมายและทิศทางขององค์การให้ชัดเจน ผู้บริหารการบริการ จำเป็นที่จะต้องนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้ใช้ ข้อบกพร่อง ข้อได้เปรียบขององค์การ ต้นทุนของการดำเนินการ แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคและข้อมูลอื่นที่เป็นประโยชน์มาประกอบการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และทิศทางขององค์การ ซึ่งจะส่งผลต่อลักษณะของการให้บริการและคุณภาพของการบริการต่อผู้รับบริการ

3. การกำหนดกลยุทธ์การบริการที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารการบริการต้องปรับเปลี่ยนการบริการที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ทิศทางขององค์การโดยใช้กลยุทธ์สมัยใหม่ทั้งในด้านการบริหารการตลาดและการควบคุมคุณภาพการบริการ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการอำนวยความสะดวกในการบริการด้านต่าง ๆ เช่น การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้บริการด้วยระบบฐานข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ การใช้ระบบโทรศัพท์อัตโนมัติในการต่อสายเชื่อมโยงการติดต่อกับหน่วยงานภายในองค์การบริการ เป็นต้น ปัจจุบันผู้บริหารนิยมนำแนวคิดด้าน “การบริหารเชิงกลยุทธ์” ที่คำนึงถึงการให้ความสำคัญกับบรรยากาศการทำงานระหว่างพนักงานบริการภายในองค์การ เช่นเดียวกันกับการสร้างสายสัมพันธ์กับผู้ใช้ภายนอกให้เป็นไปในรูปแบบเดียวกัน

สรุปได้ว่า ผู้บริหารองค์การควรมีการกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมายและพัฒนาแบบ การบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ โดยมีการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลและใช้ข้อมูล และใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยให้เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานบริการอย่างจริงจัง เพื่อให้สามารถให้บริการ ที่สนองความต้องการของผู้รับบริการมากที่สุด

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ

2.2.1 ความหมายการบริการสาธารณะ

ปฐุม มณีโรจน์ (2543, น. 5) กล่าวว่าไว้ว่า การให้บริการสาธารณะเป็นการบริการในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่มีอำนาจกระทำเพื่อตอบสนองต่อความต้องการเพื่อให้เกิดความพึงพอใจ การให้บริการประกอบด้วยผู้ให้บริการ (providers) และผู้รับบริการ (recipients) โดยฝ่ายแรกถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ที่ต้องให้บริการเพื่อให้ฝ่ายหลังเกิดความพึงพอใจ

วีระพงษ์ เณลิมจิระรัตน์ (2543, น. 6-7) ได้ให้ความหมายว่า การบริการ คือ กระบวนการหรือกระบวนการกิจกรรมที่ส่งมอบบริการจากผู้ให้บริการไปยังผู้รับบริการหรือผู้ใช้บริการ โดยบริการเป็นสิ่งที่จับสัมผัสและต้องได้ยากเป็นสิ่งที่เสื่อมสลายไปได้ง่าย

ยุพาวรรณ วรรณวาณิชย์ (2548, น. 12) กล่าวว่าไว้ว่า การบริการหมายถึง ความแตกต่างในกระบวนการ (process) และความแตกต่างในผลลัพธ์ (output) กล่าวคือ กระบวนการผลิตสินค้า ผู้บริโภคไม่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตในขณะที่การผลิตบริการ ผู้บริโภคเป็นปัจจัยนำเข้าในกระบวนการผลิต ส่วนผลลัพธ์นั้นการผลิตสินค้าจะได้สิ่งที่มีตัวตนสัมผัสได้แต่การผลิตบริการเป็นสิ่งที่สัมผัสไม่ได้

ศิวฤทธิ์ พงศกรรังศิลป์ (2547, น. 316) กล่าวว่าไว้ว่า การบริการหมายถึง การส่งมอบมูลค่า (values) ที่ไม่สามารถจับต้องได้ให้กับลูกค้าซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้สึกรู้สึกนึกคิดทางด้านจิตใจของลูกค้าที่มีต่อภาพลักษณ์ของบริษัทเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน

วีระรัตน์ กิจเลิศไพบุลย์ (2547, น. 14) ได้กล่าวว่าไว้ว่า การบริการหมายถึง การกระทำพฤติกรรมหรือการปฏิบัติที่ฝ่ายหนึ่งเสนอให้อีกฝ่ายหนึ่ง โดยกระบวนการที่เกิดขึ้นนั้นอาจมีตัวสินค้าเข้ามาเกี่ยวข้องแต่โดยเนื้อแท้สิ่งที่เสนอให้นั้นเป็นการกระทำพฤติกรรมหรือการปฏิบัติที่ซึ่งไม่สามารถนำไปเป็นเจ้าของได้

เทพศักดิ์ บุญรัตพันธุ์ (2546, น. 13) ได้ให้ความหมายของการให้บริการสาธารณะว่า การที่บุคคล กลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสาธารณะซึ่งอาจจะ เป็นของรัฐหรือเอกชนมีหน้าที่ในการส่งต่อการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน

อดุลย์ จาตุรงค์กุล, ดลยา จาตุรงค์กุล, และพิมพ์เดือน จาตุรงค์กุล (2546, น. 4) กล่าวว่าไว้ว่า การบริการหมายถึง วิธีของการสร้างบริการขึ้นมาและส่งมอบให้แก่ลูกค้าที่สนใจเพราะสิ่งที่ป้อนเข้า (input) และผลผลิตจากกระบวนการ (output) เป็นสิ่งที่มองไม่เห็น

Lovetock and Wright (1999, p. 50) กล่าวว่าไว้ว่า การบริการ หมายถึง กิจกรรมทางเศรษฐศาสตร์ที่สร้างคุณค่าและให้ประโยชน์กับผู้บริโภคในเวลาและสถานที่ที่เหมาะสมซึ่งผู้บริโภคจะได้รับประโยชน์จากการบริการหรืออาจได้จากสินค้าก็ได้

Kotler (2000, p. 477) กล่าวว่าไว้ว่า การบริการ หมายถึง กิจกรรมที่จับต้องไม่ได้ (intangible) ซึ่งถูกนำเสนอโดยฝ่ายหนึ่งให้กับอีกฝ่ายหนึ่งโดยไม่ได้มีการเป็นเจ้าของ และกิจกรรมดังกล่าวอาจถูกเสนอร่วมกับสินค้าที่จับต้องได้

สรุปได้ว่า การบริการ หมายถึง กิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคลหรือองค์กรที่ทำเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลอื่นๆ ที่มาใช้บริการ ทำให้เกิดความพึงพอใจและความรู้สึกยินดีจากการได้รับบริการจากองค์กรนั้นๆ ซึ่งการบริการที่ดีจะสามารถตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการและทำให้ผู้รับบริการเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการบริการ

2.2.2 ลักษณะของการบริการ

ได้มีผู้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับลักษณะของการบริการ ไว้ดังนี้

สฐี นาทวรทัต (2540, น. 585) กล่าวไว้ว่า ลักษณะของการบริการ ไว้ดังนี้

1. จับต้องไม่ได้ (intangibility) ลักษณะพื้นฐานที่แตกต่างกันระหว่างสินค้าและบริการ หมายถึง บริการเป็นเรื่องของสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เนื่องจากผู้ซื้อไม่สามารถเห็น รู้สึกทดสอบหรือสัมผัสกับบริการได้เช่นเดียวกับการซื้อสินค้า เช่น บริการศัลยกรรมเสริมความงาม ผู้รับบริการไม่สามารถเห็นหรือสัมผัสบริการได้ก่อน แม้ว่าจะสามารถเห็นและสัมผัสส่วนประกอบที่จับต้องได้ของการบริการ เช่น สถานที่ให้บริการ เครื่องมือ อุปกรณ์ เป็นต้น

2. มีความเป็นอเนกพันธ์ (heterogeneity) เนื่องจากบริการคือผลงานของมนุษย์ที่เป็นผู้ให้บริการ ซึ่งแต่ละคนก็มีแบบและวิธีการในการให้บริการของตนเอง จึงเป็นการยากที่จะกำหนดมาตรฐานของการให้บริการให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ยิ่งไปกว่านั้นผู้ให้บริการคนเดียวกันอาจจะให้บริการต่างกันถ้าเป็นเรื่องที่ต่างกรรมต่างวาระกัน เช่น การให้บริการของช่างตัดผมคนเดียวกันซึ่งให้บริการกับลูกค้าคนเดิมซึ่งเป็นลูกค้าประจำในแต่ละครั้งของการรับบริการลูกค้าจะได้รับความพอใจไม่เท่ากัน ดังนั้นการตัดสินใจเรื่องคุณภาพของบริการที่ผู้ซื้อได้รับจึงเป็นเรื่องที่ทำได้ยากในบางกรณีก็เป็นการยากที่จะบอกให้ทราบล่วงหน้าว่าบริการที่ลูกค้าจะได้รับจะมีลักษณะอย่างไร เช่น การซื้อบัตรเข้าชมการแข่งขันกีฬาไม่อาจจะบอกให้ทราบล่วงหน้าว่า การแข่งขันจะสนุกสนานและน่าตื่นเต้นเพียงใด ดังนั้น จากเหตุผลดังกล่าวในการขายบริการจึงต้องให้ความสนใจเกี่ยวกับการวางแผนที่จะให้บริการมากเป็นพิเศษ เพื่อให้แน่ใจว่าบริการที่จะให้กับลูกค้ามีคุณภาพดีเท่าเทียมกันและโดยสม่ำเสมอ

3. การผลิตและการบริโภคเกิดขึ้นพร้อมกัน(simultaneous production and consumption) ด้วยเหตุที่สินค้าต้องมีการผลิตก่อน-หลัง จากนั้นจึงขายและเกิดการบริโภคสำหรับบริการ ส่วนมากจะขายก่อนแล้วจึงผลิต (ให้บริการ) และบริโภค (รับบริการ) ในเวลาเดียวกัน เช่น การใช้บริการของสายการบิน ผู้โดยสารต้องซื้อตั๋วโดยสารก่อนและเมื่อถึงเวลาเดินทางบริษัทสายการบินจะให้บริการ ในขณะเดียวกับการรับบริการของผู้โดยสารก็จะเกิดขึ้นพร้อมกัน บ่อยครั้งที่ไม่สามารถแยกเรื่องบริการออกจากตัวบุคคลซึ่งเป็นผู้ให้บริการได้ ดังนั้น ลักษณะการบริการแบ่งแยกไม่ได้ (การผลิตและการบริโภคเกิดขึ้นพร้อมกัน) ในความหมายทางการตลาดทำให้การขายบริการต้องเป็นการขายตรงจากผู้ให้บริการไปยังผู้รับบริการจึงทำให้การขายทำได้ในปริมาณจำกัด

4. ความไม่คงทน (perishability) บริการเป็นสิ่งที่ไม่คงทนและไม่อาจเก็บรักษาไว้ได้ เช่น ที่นั่งในโรงภาพยนตร์ในแต่ละรอบ ถ้าไม่มีผู้เข้าชมภาพยนตร์ก็เสียเปล่า เมื่อเวลาผ่านไปสิ่งเหล่านี้ก็เป็นเรื่องสูญเปล่า เรียกกลับคืนมาใช้ประโยชน์ใหม่ไม่ได้ ซึ่งแตกต่างจากสินค้าสามารถเก็บรักษาไว้ในคลังสินค้าและนำมาขายได้ในวันต่อไปได้ หรือผู้บริโภคสามารถส่งสินค้าที่ซื้อไปแล้วถ้าไม่ได้รับความพอใจ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2543 , น. 143) กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการบริการ ไว้ดังนี้

1. ไม่สามารถจับต้องได้ (intangibility) การบริการเป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ ลูกค้าไม่อาจชิม เห็น รู้สึกได้ ยิน ไม่ต้องคำนึงถึงการแจกจ่ายตัวสินค้า ไม่ต้องควบคุมสินค้าคงคลัง ดังนั้น ปัญหาของการบริการก็อยู่ที่กิจกรรมส่งเสริมการตลาดบริการจะต้องพยายามชี้ให้เห็นประโยชน์ที่ได้รับจากการบริการมากกว่าตัวการบริการ รวมถึงการบอกต่อในคุณภาพของงานบริการที่ผู้ใช้แล้วเกิดความพึงพอใจจนสามารถบอกต่อไปต่อบุคคลใกล้ชิด

2. ไม่สามารถแบ่งแยกให้บริการ (inseparability) การให้บริการเป็นการผลิตและการบริโภคขณะเดียวกันแยกไม่ได้ เกิดข้อจำกัดด้านเวลาโดยกลยุทธ์การให้บริการ คือ การกำหนดมาตรฐานด้านเวลาการให้บริการให้รวดเร็ว

3. ไม่แน่นอน (variability) ลักษณะของการบริการไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับว่าผู้ขายบริการเป็นใครจะให้บริการเมื่อไหร่ อย่างไร ทำให้เกิดพยากรณ์คุณภาพของการบริการก่อนซื้อเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวการบริหารกิจการต้องมุ่งสนใจที่ขึ้นการวางแผนผลิตภัณฑ์ (product planning) ของโปรแกรมทางการตลาด นั่นคือ กิจการจะต้องสร้างความเชื่อมั่นและชื่อเสียงให้เป็นที่รู้จักของลูกค้าให้ได้ว่าสามารถบริการได้ดี

4. ไม่สามารถเก็บไว้ได้ (perish ability) บริการไม่สามารถผลิตเก็บไว้ได้เหมือนสินค้าอื่น ถ้ามีความต้องการสมำเสมอการให้บริการก็จะมีปัญหา แต่ถ้าลักษณะความต้องการไม่แน่นอนจะทำให้เกิดปัญหาคือการบริการไม่ทันใจหรือการไม่มีลูกค้า จึงทำให้ผู้บริหารต้องพยายามเอาชนะในการวางแผน การตั้งราคาและการส่งเสริมการบริการ

Kotler (2000, p. 479) กล่าวไว้ว่า ลักษณะของการบริการ 4 ประเภท ดังนี้

1. มีลักษณะเป็นกิจกรรม การบริการมีลักษณะที่เป็นนามธรรมและมีการเคลื่อนไหว ซึ่งการบริการเป็นกิจกรรมของประชาชน เช่น หมอ นักบริหาร พนักงานขาย เป็นต้น โดยมีหน้าที่หรืองานเป็นตัวบ่งชี้ถึงชนิดของกิจกรรมการบริการ เป็นการเคลื่อนไหวของคนหรือสิ่งของจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง แต่หลังจากที่การบริการถูกส่งออกไปแล้วมันจะไม่มีมีการเคลื่อนไหวอีก ซึ่งในขณะที่มีการส่งมอบบริการจะมีการตรวจสอบไปด้วย สำหรับการตรวจสอบสามารถทำได้โดยการสังเกตปฏิกิริยาหรือผลที่ได้หลังจากการให้บริการ

2. มีลักษณะที่ไม่คงทน การบริการเมื่อเกิดขึ้นจะสูญหายไปทันทีทันใดแม้บางครั้งการให้บริการจะถูกกำหนดเป็นช่วงระยะเวลาสั้นบ้าง ยาวบ้าง แต่ทันทีที่มีการส่งมอบบริการมักจะถูกบริโภคไปโดยทันทีทันใด

3. มีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้บริการ เนื่องจากการบริการมีลักษณะที่ไม่จีรังยั่งยืน ดังนั้น การบริการจึงไม่สามารถอยู่อย่างโดดเดี่ยว จะต้องมรูปแบบของการติดต่อกับผู้รับบริการที่มีความต้องการตรงกับบริการนั้น ๆ ถ้าไม่มีลูกค้าหรือผู้บริการก็ไม่เรียกว่า การบริการ

4. มีขอบเขตไม่ชัดเจน เป็นเรื่องที่ยากที่จะค้นพบขอบเขตของการบริการ เนื่องจากการบริการเป็นกิจกรรมจึงมีลักษณะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องทำให้เห็นจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดไม่ชัดเจน ดังนั้นเมื่อถึงเวลาสิ้นสุดการให้บริการจะพบว่าทำให้บริการอาจถูกทำให้สำเร็จเสร็จสิ้นไปเพียงบางส่วนเท่านั้น

สรุปได้ว่า การบริการมีลักษณะเป็นนามธรรม เป็นกิจกรรมที่จับต้องไม่ได้ รูปแบบไม่ตายตัว ไม่คงทนและไม่มีขอบเขตที่ชัดเจน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การวางแผนและการส่งเสริมการบริการ

2.2.3 องค์ประกอบของการบริการ

ศิวฤทธิ์ พงศกรรังศ์ศิลป์ (2547, น. 322) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการบริการไว้ 4 ประเภท ดังนี้

1. สภาพแวดล้อม หมายถึง สภาพทั่วไปไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริการแต่สภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้มารับบริการที่สำคัญ ได้แก่

1.1 การเดินทางที่ง่ายและสะดวกในการเดินทางมาติดต่อขอรับบริการ

1.2 สถานที่ของหน่วยบริการ ได้แก่ ตัวอาคาร สภาพแวดล้อมของหน่วยบริการ สถานที่รับบริการและสภาพห้องน้ำ ซึ่งสถานที่เหล่านี้ของหน่วยบริการต้องมีลักษณะและสภาพที่เหมาะสม มีความกว้างขวาง สะอาด เป็นระเบียบและปลอดภัย รวมทั้งควรจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกไว้คอยให้บริการแก่ผู้มารับบริการ

2. การประชาสัมพันธ์จะช่วยให้ผู้รับบริการเกิดความมั่นใจในการติดต่อทำให้รู้เงื่อนไข รู้ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติตนในการติดต่อขอรับบริการ

3. กระบวนการบริการ ความประทับใจที่ดีของผู้รับบริการขึ้นอยู่กับกระบวนการบริการที่รวดเร็ว ชัดเจน มีระเบียบ มีประสิทธิภาพ ถูกต้องโปร่งใสและสะดวก

4. พฤติกรรมและวิธีการของผู้ให้บริการเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุดในการสร้างความพึงพอใจในการบริการเพราะผู้รับบริการได้รับประสบการณ์โดยตรงจากการสัมผัสกับผู้ให้บริการ ซึ่งสิ่งที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้บริการ มีดังนี้

4.1 บุคลิกภาพและการปรากฏตัวของผู้ให้บริการ ได้แก่ รูปร่างหน้าตา เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย

4.2 การพูดจาและการตอบคำถามของผู้ให้บริการ

เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์ (2546, น. 13) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญที่บุคคลกลุ่มบุคคลหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสาธารณะ ซึ่งอาจจะเป็นของรัฐหรือเอกชนมีหน้าที่ในการส่งต่อการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนโดยส่วนรวมจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ส่วน คือ สถานที่และบุคคลที่ให้บริการ, ปัจจัยที่นำเข้าหรือทรัพยากร, กระบวนการและกิจกรรม, ผลผลิตหรือตัวบริการ, ช่องทางการให้บริการและผลกระทบต่อผู้รับบริการ

Gilbert Birhead (1915, อ้างถึงใน สำนักนโยบายและแผน กรุงเทพมหานคร, 2538, น. 1-9) กล่าวว่า การให้บริการสาธารณะเมื่อพิจารณาโดยใช้แนวคิดเชิงระบบที่มีการมองว่าหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้บริการนำปัจจัยนำเข้าสู่กระบวนการผลิตและออกมาเป็นผลผลิตหรือการบริการมีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 4 ด้าน คือ

1. ปัจจัยนำเข้า (input) หรือทรัพยากร อันได้แก่ บุคลากร ค่าใช้จ่าย อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

2. กิจกรรม (activities) หรือกระบวนการ (process) หมายถึง วิธีการที่จะใช้ทรัพยากร

3. ผล (results) หรือผลผลิต (impacts) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากมีการใช้ทรัพยากร

4. ความคิดเห็น (opinions) ต่อผลกระทบ (impacts) ซึ่งหมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนต่อบริการที่ได้รับ

สรุปได้ว่า การบริการมีองค์ประกอบที่หลากหลายทั้งในด้านอาคารสถานที่ กระบวนการบุคคล ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ กิจกรรมและผลกระทบที่เกิดจากการบริการ

2.2.4 หลักการและแนวทางในการบริการ

Millet (1954, pp. 112-114) กล่าวไว้ว่า การบริการสาธารณะที่น่าพอใจหรือความสามารถในการที่จะพิจารณาว่าการบริการนั้นพึงพอใจหรือไม่อาจพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

1. การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน (Equitably service) คือ การให้บริการของรัฐที่มีฐานคติที่ว่าทุกคนเท่าเทียมกัน ดังนั้น ประชาชนทุกคนจะได้รับการปฏิบัติโดยมีความเสมอภาคกันทั้งในแง่ของกฎหมาย ไม่มีการแบ่งแยก เจ้าหน้าที่เป็นกันเองกับทุกคน อำนวยความสะดวกอย่างเสมอภาค โดยไม่แยกเพศ อายุและอื่น ๆ รวมถึงการใช้จ่ายที่สุภาพกับทุกคน

2. การให้บริการอย่างรวดเร็วทันต่อเวลา (Timely service) คือ การให้บริการตามลักษณะความจำเป็นรีบด่วน และการให้บริการสาธารณะจะต้องตรงต่อเวลา มีขั้นตอนอย่างชัดเจน อาจมีป้ายแจ้งขั้นตอนการให้บริการ มีระบบการบริการที่ชัดเจน การให้บริการเป็นไปอย่างรวดเร็วทันเวลา เพื่อให้ประชาชนสามารถกำหนดเวลาการรับบริการได้

3. การให้บริการอย่างเพียงพอ (Ample service) คือ ความต้องการเพียงพอในด้านสถานที่บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และการให้บริการสาธารณะที่ต้องมีจำนวนการให้บริการที่เพียงพอบริการและสถานที่ให้บริการอย่างเหมาะสมเพียงพอ เช่น ที่นั่งรอ รวมถึงที่จอดรถ ในเรื่องนี้ มิลล์เลห์ เห็นว่า ความเสมอภาคหรือการตรงต่อเวลาจะไม่มีคามหมายเลยถ้ามีจำนวนการให้บริการที่ไม่เพียงพอ และสถานที่ตั้งที่ให้บริการสร้างความไม่ยุติธรรมให้เกิดแก่ผู้รับบริการ

4. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous service) คือ การให้บริการสาธารณะที่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอโดยยึดประโยชน์ของสาธารณะเป็นหลัก ไม่ใช่ยึดความพอใจของหน่วยงานที่ให้บริการว่าจะให้หรือหยุดบริการเมื่อใดก็ได้ ต้องบริการให้แล้วเสร็จและมีการติดตามผล

5. การให้บริการที่มีความก้าวหน้า (Progressive service) คือ การพัฒนางานบริการทั้งด้านปริมาณและคุณภาพให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยการให้บริการสาธารณะที่มีการปรับปรุงคุณภาพและผลการปฏิบัติงาน เช่น มีเครื่องมือสื่อสารที่ก้าวหน้า ให้มีการแสดงความคิดเห็น เจ้าหน้าที่ได้รับการอบรมอยู่เสมอให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการให้บริการอยู่เสมอ เป็นต้น

โชติช่วง ภิรมณ์ (2548, น. 9-10) อธิบายว่า ความพึงพอใจในการบริการหรือความสามารถที่จะพิจารณาว่า การบริการนั้นเป็นที่พึงพอใจหรือไม่สามารถวัดด้านการบริการแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. การให้บริการอย่างเป็นธรรม คือ การให้บริการที่ยุติธรรมเสมอภาคและเสมอหน้าเท่าเทียมกัน

2. การบริการอย่างรวดเร็วทันเวลา คือ การให้บริการตามลักษณะจำเป็นรีบด่วน

3. การให้บริการอย่างพอเพียง คือ ความพอเพียงในด้านสถานที่ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

4. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง คือ การให้บริการตลอดเวลาต้องพร้อมและเตรียมตัวบริการต่อความสนใจของสาธารณชน

5. การให้บริการอย่างก้าวหน้า คือ มีการพัฒนางานทั้งการบริการคุณภาพให้มีความเจริญก้าวหน้าไปเรื่อย ๆ

ชัยสมพล ชาวประเสริฐ (2547 , น. 32) และกุลธณ ธนาพงศ์ธร (2542, น. 28) กล่าวไว้ว่า หลักการและแนวทางให้บริการในการให้บริการกับผู้รับบริการมี ดังนี้

1. หลักความสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ ประโยชน์และบริการที่องค์การจัดให้มันจะต้องตอบสนองความต้องการของบุคลากรส่วนใหญ่

2. หลักความสม่ำเสมอ กล่าวคือ การให้บริการนั้น ๆ ต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีใช้ทำ ๆ หยุด ๆ ตามความพอใจของผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติงาน

3. หลักความเสมอภาค บริการที่จัดให้มันจะต้องให้แก่ผู้มาใช้บริการทุกอย่างเสมอหน้าและเท่าเทียมกัน ไม่มีการใช้สิทธิพิเศษแก่บุคคลหรือกลุ่มใดในลักษณะแตกต่างจากกลุ่มคนอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด

4. หลักความประหยัด ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ไปในการบริการจะต้องไม่มากเกินไปกว่าผลที่จะได้รับ

5. หลักความสะดวก บริการที่จัดให้แก่ผู้บริการจะต้องเป็นไปในลักษณะที่ปฏิบัติได้ง่าย สะดวกสบาย สิ้นเปลืองทรัพยากรไม่มากนัก ทั้งยังไม่เป็นการสร้างภาระยุ่งยากให้แก่ผู้บริการหรือผู้ให้บริการมากจนเกินไป

กำพล เกียรติปฐมชัย (2548, น. 57) กล่าวไว้ว่า หลักของการบริการที่ดี 3 ประการ ดังนี้

1. ความน่าเชื่อถือ (reliability) ประกอบด้วย ความสม่ำเสมอ ความพึงพาได้

2. การตอบสนอง (responsiveness) ประกอบด้วย ความเต็มใจให้บริการ ความพร้อมที่จะให้บริการและการอุทิศเวลา ความต่อเนื่องในการติดต่อการปฏิบัติต่อผู้ให้บริการเป็นอย่างดี

3. ความสามารถ (competence) ประกอบด้วย ความสามารถในการให้บริการ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในความรู้วิชาการที่จะได้รับ

ชูศรี ออสเตเรีย (2542, น. 4) และจินตนา บุญบังการ (2545, น. 40) ได้สรุปความหมายของคำว่า SERVICES ไว้ดังนี้

S = Smiling & Sympathy ยิ้มแย้มแจ่มใสและเอาใจเขามาใส่ใจเรา เห็นอกเห็นใจต่อความยากลำบากของลูกค้า

E = Early Response ตอบสนองต่อความประสงค์ของลูกค้าอย่างรวดเร็ว

R = Respectful แสดงออกถึงความนับถือและให้เกียรติลูกค้า

V =Voluntariness manner สัมผัสใจ เต็มใจที่จะให้บริการ

I = Image Enhancing รักษาภาพพจน์ของผู้ให้บริการและขององค์กร

C = Courtesy กิริยาอาการอ่อนโยน สุภาพ มีมารยาทดี อ่อนน้อม ถ่อมตน

E = Enthusiasm กระฉับกระเฉง กระตือรือร้นที่จะให้บริการลูกค้าเกิดความประทับใจ

สรุปได้ว่า การบริการที่ดีควรมีหลักการหลาย ๆ รูปแบบ โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องและความต้องการของผู้รับบริการเป็นสำคัญ

2.2.5 คุณภาพการให้บริการ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2549, น. 3) ได้กำหนดคุณภาพการให้บริการ ประกอบด้วย ประเด็นสำคัญ 3 ประการ คือ ความพึงพอใจด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ ความพึงพอใจด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการและความพึงพอใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งมีรายละเอียดคุณภาพการให้บริการ ดังนี้

1. ด้านกระบวนการในการให้บริการ

อิทธิรัตน์ อุสาห (2545, น. 22) ได้ให้ความหมายของกระบวนการในการให้บริการว่า หมายถึง ในกลุ่มธุรกิจบริการกระบวนการในการให้บริการส่งมอบบริการมีความสำคัญเช่นเดียวกับเรื่องทรัพยากรบุคคล แม้ว่าผู้ให้บริการจะมีความสนใจดูแลลูกค้าเป็นอย่างดีก็ไม่สามารถแก้ปัญหาลูกค้าได้ทั้งหมด เช่น การเข้าแถวรอระบบการส่งมอบบริการจะครอบคลุมถึงนโยบายและกระบวนการที่นำมาใช้ระดับการใช้เครื่องจักรกลในการบริการอำนาจการตัดสินใจของพนักงาน การมีส่วนร่วมของลูกค้าในกระบวนการให้บริการ อย่างไรก็ตามความสำคัญของประเด็นปัญหาดังกล่าวไม่เพียงแต่จะสำคัญต่อฝ่ายปฏิบัติการเท่านั้น แต่ยังมีความสำคัญต่อการฝ่ายการตลาดด้วย เนื่องจากเกี่ยวข้องกับความพอใจที่ลูกค้าได้รับ จะเห็นได้ว่าการจัดการทางการตลาดต้องให้ความสนใจในเรื่องของกระบวนการให้บริการและการนำเสนอ ดังนั้น ส่วนประสมทางการตลาดก็ควร ครอบคลุมถึงประเด็นของกระบวนการนี้ด้วย แนวทางในการกำหนดกิจกรรมทางการตลาดจะไม่แบ่งส่วนการผลิตหรือการดำเนินการออกจากบทบาทการตลาด ผู้จัดการในธุรกิจบริการมักจะแสดงให้เห็นถึงบทบาทในการบริหารบุคคล การผลิต การตลาด และความรับผิดชอบต่อทางการเงินด้วยกระบวนการในการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อกิจการบริการและลูกค้า

ชัยสมพล ชาวประเสริฐ (2547, น. 76) ได้ให้ความหมายของกระบวนการในการให้บริการว่า หมายถึง กระบวนการในการให้บริการเป็นส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสำคัญมาก ต้องอาศัยพนักงานที่มีประสิทธิภาพหรือเครื่องมือที่ทันสมัยในการทำให้เกิดกระบวนการที่สามารถส่งมอบบริการที่มีคุณภาพได้ เนื่องจากการให้บริการโดยทั่วไปมักจะประกอบด้วยหลายขั้นตอน ได้แก่ การต้อนรับ การสอบถามข้อมูลเบื้องต้น การให้บริการตามความต้องการ การชำระเงิน ซึ่งในแต่ละขั้นตอนต้องประสานเชื่อมโยงกันอย่างดี หากขั้นตอนใดไม่ดีแม้แต่ขั้นตอนเดียวย่อมทำให้การบริการไม่เป็นที่ประทับใจแก่ลูกค้าได้

ศุภรา จิตภักดีรัตน์ (2547, น. 20) ได้ให้ความหมายของกระบวนการในการให้บริการว่า หมายถึง กระบวนการเป็นปัจจัยก่อให้เกิดคุณภาพของการเรียนรู้โดยตรง กระบวนการไม่ชัดเจนหรือได้รับการออกแบบไม่เหมาะสมจะก่อให้เกิดปัญหาคุณภาพต่าง ๆ ตามมาในขณะที่กระบวนการที่มีคุณภาพจะช่วยให้มีแนวทางปฏิบัติงาน มีการใช้เครื่องมือวัดประเมินผลเพื่อค้นหาโอกาสในการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องและแก้ปัญหาได้รวดเร็ว

ศิรินารถ บัวสอน (2548, น. 44) ได้ให้ความหมายของกระบวนการในการให้บริการว่า หมายถึง กระบวนการให้บริการที่เป็นระบบและเป็นขั้นตอน มีความรวดเร็วในการให้บริการการให้บริการตามลำดับอย่างยุติธรรม

ธีรกิติ นวรัตน์ ณ อยุธยา (2549, น. 144) ได้ให้ความหมายของกระบวนการในการให้บริการว่า หมายถึง กระบวนการ (process) เกี่ยวข้องกับขั้นตอน วิธีการ งานประจำและงาน

ต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลา รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ในการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการให้กับลูกค้า หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง กระบวนการ ก็คือ วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อให้กิจการบรรลุผลสำเร็จที่ต้องการนั่นเอง

ธีรกิติ นวรัตน์ ณ อยุธยา (2549, น. 144) กล่าวว่า แนวทางในการกำหนดกิจกรรมทางการตลาดจะไม่แบ่งส่วนการผลิตหรือการดำเนินการออกจากบทบาทการตลาด ผู้จัดการในธุรกิจบริการ มักจะแสดงให้เห็นถึงบทบาทในการบริหารบุคคล การผลิต การตลาดและความรับผิดชอบทางการเงินด้วยกระบวนการในการให้บริการที่มีประสิทธิภาพมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อกิจการบริการและลูกค้า ดังต่อไปนี้

1. สำหรับกิจการ มีดังนี้

- 1.1 ช่วยให้ผู้ลงทุนในการดำเนินงานของกิจการลดลง
- 1.2 ช่วยให้กิจการประสบความสำเร็จในการดำเนินกลยุทธ์ในการวางตำแหน่งบริการ
- 1.3 ช่วยให้พนักงานของกิจการเกิดความพึงพอใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น
- 1.4 ช่วยให้กิจการมีความได้เปรียบในการแข่งขัน
- 1.5 ช่วยให้กิจการประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจตามเป้าหมาย

2. สำหรับลูกค้า มีดังนี้

- 2.1 โดยทั่วไปลูกค้ามักมองว่ากระบวนการเป็นส่วนหนึ่งของบริการด้วย
- 2.2 กระบวนการในการให้บริการที่ดีมีส่วนช่วยให้ลูกค้าได้รับบริการ

ที่มีคุณภาพ

- 2.3 การปรับเปลี่ยนกระบวนการทำให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นช่วยให้ลูกค้า

พึงพอใจมากขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (2552, น. 4) ได้ให้ความหมายของกระบวนการในการให้บริการว่า หมายถึง มีกระบวนการในการให้บริการเหมาะสมและรวดเร็ว ง่าย การให้บริการที่ไม่มีข้อผิดพลาดและถูกต้อง ระยะเวลาในการให้บริการมีความเหมาะสมและการบริการเป็นไปตามลำดับก่อน-หลัง

สำนักงานเลขาธิการคณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (2552, น. 4) ได้ให้ความหมายของกระบวนการในการให้บริการว่า หมายถึง ขั้นตอนการให้บริการที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน และมีความเป็นระบบ มีกระบวนการในการให้บริการด้วยความรวดเร็วและถูกระเบียบมีระยะ เวลาในการให้บริการแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสมและงานที่ผู้รับบริการมอบหมายเสร็จทันตามกำหนดเวลา

2. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ บุคคลหรือพนักงาน (หรือลูกค้าภายในองค์กร) เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของกิจการ สำหรับการบริการบางประเภทที่พนักงานลูกค้ามาติดต่อกันมาก (high contact services) พนักงานก็คือ ตัวบริการนั่นเอง การวิจัยที่ผ่านมาสรุปว่า สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การบริการของกิจการต่าง ๆ ล้มเหลว (คุณภาพของการบริการไม่เป็นไปตามความคาดหวังของลูกค้า) ก็คือ การนำเสนอบริการของพนักงานไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า พนักงานมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการให้บริการ ยิ่งไปกว่านั้น ในปัจจุบันเป็นยุคที่ลูกค้ามีความคาดหวังเกี่ยวกับสินค้าและบริการสูงขึ้น แต่มีความจงรักภักดีต่อตรา

ยี่ห้อและกิจการน้อยลง เนื่องจากมีข้อมูลในการตัดสินใจและมีทางเลือกในการซื้อสินค้าและบริการมากขึ้น จึงทำให้ลูกค้าไม่ยอมรับสินค้าและบริการที่ไม่สามารถตอบสนองต่อความคาดหวังที่สูงของตนได้ ดังนั้น ความสามารถของกิจการในการจัดการให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานที่ลูกค้าคาดหวังจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น

อิทธิรัตน์ อุตสาห (2545, น. 22) ได้ให้ความหมายของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการว่า หมายถึง บุคลากรสำหรับธุรกิจบริการ ผู้ให้บริการนอกจากจะทำหน้าที่ผลิตบริการแล้วยังต้องทำหน้าที่ขาย ผลิตภัณฑ์บริการไปพร้อม ๆ กันด้วย และการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้ามีส่วนจำเป็นอย่างมากสำหรับการบริการ

อดุลย์ จาตุรงค์กุล, ดลยา จาตุรงค์กุล, และพิมพ์เดือน จาตุรงค์กุล (2546, น. 13) ได้ให้ความหมายของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือบุคลากรหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริการทั้งหมด หมายความว่ารวมทั้งลูกค้าและบุคคลที่คอยให้บริการลูกค้า

วีระรัตน์ กิจเลิศไพโรจน์ (2547, น. 273) ได้ให้ความหมายเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการว่า หมายถึง บุคลากรที่มีความชำนาญ มีความรู้ความสามารถในการทำงานและมีทักษะและความรู้ที่จะทำงานบริการอย่างที่ดีควรจะเป็น

อภิชาติ พจน์จิราภรณ์ (2547, น. 101) ได้ให้ความหมายของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการว่า หมายถึง บุคคลที่มีความเชี่ยวชาญส่วนบุคคลที่สามารถทำได้ดีเป็นพิเศษในเรื่องใดได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้อง

ศิรินารถ บัวสอน (2548, น. 47) ได้ให้ความหมายของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการว่า หมายถึงเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความสุภาพและเป็นมิตร ดูแล เอาใจใส่ เต็มใจให้บริการและให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามตรงประเด็น

ธีรกิติ นวรัตน์ ณ อยุธยา (2549, น. 124) ได้ให้ความหมายของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการว่า หมายถึง บุคคลทั้งหมดที่มีส่วนร่วมในการนำเสนอบริการ (ให้กับลูกค้า) ซึ่งมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของลูกค้า ซึ่งบุคคลในที่นี่จะรวมถึงพนักงานของกิจการ ลูกค้า (ที่มาใช้บริการ) และลูกค้าคนอื่น ๆ ที่ร่วมอยู่ในสิ่งแวดล้อมของบริการนั้นด้วย และปัจจุบันเป็นยุคที่ลูกค้ามีความคาดหวังเกี่ยวกับสินค้าและบริการสูงขึ้น แต่มีความจงรักภักดีต่อตราสัญลักษณ์และกิจการน้อยลง เนื่องจากมีข้อมูลในการตัดสินใจและมีทางเลือกในการซื้อสินค้าและบริการมากขึ้น จึงทำให้ลูกค้าไม่ยอมรับสินค้าและบริการที่ไม่สามารถตอบสนองต่อความคาดหวังที่สูงของตนได้ ดังนั้น ความสามารถของกิจการในการจัดการให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานที่ลูกค้าคาดหวังจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (2552, น. 4) ได้ให้ความหมายของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการว่า หมายถึง พนักงานมีการแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย พุดจาสุภาพ มีความเป็นมิตรและยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ พนักงานให้คำแนะนำและตอบข้อซักถามได้อย่างชัดเจน พนักงานมีความกระตือรือร้น เอาใจใส่และให้บริการด้วยความเต็มใจ สามารถให้บริการและแก้ไขปัญหาที่ต้องการได้

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ศิรินารถ บัวสอน (2548, น. 48) ได้ให้ความหมายของสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง การมีอุปกรณ์และเครื่องมือในการให้บริการทันสมัย มีที่นั่งพักสำหรับผู้เข้ามาใช้บริการเพียงพอ สถานที่ให้บริการสะอาดเป็นระเบียบ ป้ายบอกทางวางในตำแหน่งที่ชัดเจน ห้องน้ำสะอาด และอยู่ในบริเวณที่เหมาะสม โทรศัพท์สาธารณะมีเพียงพอและสภาพพร้อมใช้และมีบริการน้ำดื่ม มีเพียงพอและสะอาด

หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (2551, น. 16) กล่าวว่า รูปแบบการอำนวยความสะดวกประชาชนจะประกอบด้วย

1. การจัดระบบบริการให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่าย
2. การประกาศขั้นตอนและระยะเวลาปฏิบัติราชการให้ประชาชนทราบ
3. จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนสามารถดูและตรวจสอบได้
4. จัดให้มีระบบเครือข่ายสารสนเทศสำหรับให้ประชาชนติดต่อสื่อสาร เช่น สายด่วน (hotline), อีเมล (e-mail), อินเทอร์เน็ต (internet), เว็บไซต์ (webpage) เป็นต้น
5. เปิดช่องทางให้ประชาชนเลือกใช้บริการได้หลายทาง เช่น การยื่นคำขอได้ทางไปรษณีย์ โทรสาร หรืออินเทอร์เน็ต (internet) การรับคำขอหรือรับชำระค่าบริการแทนกันในต่างหน่วยงานให้ส่งผลการพิจารณาทางไปรษณีย์ได้
6. มีระบบการรับฟังและรับเรื่องราวร้องเรียนของประชาชน เช่น จัดให้มีกล่อง/ตู้รับฟังความคิดเห็น เปิดสายด่วน (hotline) เปิดเว็บไซต์ (website) จัดให้มีแบบสอบถามรับฟังความคิดเห็นของประชาชน จัดประชุมรับฟังความเห็นของกลุ่มเป้าหมายในลักษณะเฉพาะกลุ่ม (focus group) เป็นต้น
7. จัดให้มีสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม เช่น มีป้ายบอกทางและแผนผังแสดงจุดบริการ มีสถานที่นั่งรอบริการที่เพียงพอ เป็นต้น
8. มีแบบฟอร์มที่เพียงพอและตัวอย่างการกรอกแบบฟอร์ม
9. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการได้รับการอบรมก่อนปฏิบัติหน้าที่และมีแผนการอบรมอย่างต่อเนื่อง
10. จัดบริการแบบเบ็ดเสร็จ
11. มีการปรับปรุงแก้ไข ยกเลิกกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการบริการประชาชนหรือต่อส่วนราชการอื่น
12. ลดภาระให้กับประชาชน โดยการยกเลิกหรือลดเอกสารหลักฐานที่ไม่จำเป็นลง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (2552, น. 4) ได้ให้ความหมายของสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง อาคารสถานที่สะดวกกว้างขวางเหมาะสมมีป้ายบอกตำแหน่งและจุดให้บริการต่าง ๆ สถานที่ให้บริการสะอาด แสงสว่างเพียงพอและเป็นระเบียบ มีจุดบริการรับ-ส่งเอกสาร และมีที่นั่งพักสำหรับผู้มาติดต่อ

สำนักงานเลขาธิการเคหะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (2552, น. 4) ได้ให้ความหมายของสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง การมีแบบฟอร์มเอกสารให้บริการอย่างเพียงพอ สถานที่ในการให้บริการสะอาด และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สลา (2552, น. 4) ได้ให้ความหมายของสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง การมีแผนผังอธิบายขั้นตอนการขอรับบริการ การจัดสถานที่ให้บริการ เช่น การจัดเตรียมโต๊ะ เก้าอี้และทีวีเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอรับบริการ การให้บริการถ่ายเอกสาร การบริการน้ำดื่ม การให้บริการด้านสุขอนามัย เช่น ห้องน้ำห้องสุขา การให้บริการด้านสถานที่จอดรถ การให้บริการแบบฟอร์มคำร้องต่าง ๆ พร้อมตัวอย่างการกรอกแบบฟอร์มและการให้บริการด้านประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เช่น เอกสารหรือแผ่นพับต่าง ๆ

4. ด้านความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ

พงษ์ศักดิ์ บัวหยาด (2543 , น. 4) กล่าวว่า ความสะดวกรวดเร็ว ประกอบด้วย ลักษณะ 2 ประการ คือ

1. ความคล่องแคล่ว ว่องไว คือ ท่าทางร่างกายและกระฉับกระเฉง
2. งานสำเร็จ คือ ผลงานที่ปฏิบัติเสร็จทันเวลาและดีด้วย

ณัฐวุฒิ พริยะจีระอนันต์ (2544, น. 6) ได้ให้ความหมายของความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ หมายถึง ความเต็มใจที่จะให้บริการและช่วยเหลือลูกค้าอย่างรวดเร็ว

สุรเชษฐ ปิตะวาสนา (2544, น. 49) ได้ให้ความหมายของความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ หมายถึง ความง่ายในการขอรับบริการและได้ให้ความหมายของความเร็วในขั้นตอนของการให้บริการ หมายถึง ความมากน้อยของจำนวนขั้นตอนและความรวดเร็วของการดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ ที่ประหยัดเวลา

วรเดช จันทรศร (2545, น. 28–29) ได้ให้ความหมายของความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ หมายถึง ผู้รับบริการต้องการได้รับบริการที่ตรงเวลา สะดวกรวดเร็วและผู้รับบริการยังต้องการความมั่นใจว่าเมื่อมาขอรับบริการผู้ให้บริการจะต้องจัดหาหรือส่งมอบบริการให้เขาตามความคาดหวังที่ดีและพึงพอใจทุกครั้ง

วีระรัตน์ กิจเลิศไพโรจน์ (2547, น. 271) ได้ให้ความหมายของความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ หมายถึง ความรวดเร็วในการตอบสนองลูกค้า ความเต็มใจที่จะช่วยเหลือลูกค้า ให้บริการอย่างทันใจและรวดเร็วฉับไว

พิชิต สุขเจริญพงษ์ (2548, น. 168) ได้ให้ความหมายของความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ หมายถึง การทันต่อเวลาในการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในช่วงเวลาที่จำกัดทำให้รู้สึกที่ทันใจต่อความต้องการเกิดความยินดีและชื่นใจ

พิชิต สุขเจริญพงษ์ (2548, น. 169) กล่าวว่า ความรวดเร็ว ประกอบด้วย ลักษณะ 2 ประการ คือ

1. การทันต่อเวลา คือ สามารถให้การช่วยเหลือได้ทันที
2. มีการตอบรับ คือ ตอบสนองความต้องการของบุคคลในช่วงเวลาที่จำกัด

ทำให้รู้สึกที่ทันใจต่อความต้องการเกิดความยินดี

ฉัตยาพร เสมอใจ (2549, น. 97) ได้ให้ความหมายของความสะดวกรวดเร็วในให้บริการ หมายถึง ประสิทธิภาพระยะเวลาการให้บริการตั้งแต่เวลาการเดินทางไปยังสถานบริการและรอคอยที่จะรับบริการ

Kotler (2000, p. 492) ได้กล่าวถึง คุณภาพของการบริการไว้ 2 ส่วน คือ ให้บริการอะไร และให้บริการอย่างไร ซึ่งการที่ผู้รับบริการจะสามารถรับรู้ได้ว่า คุณภาพของการบริการจะดีหรือไม่นั้นเป็นผลมาจากคุณภาพที่ผู้รับบริการคาดหวังไว้ (expected quality) ที่ตรงกับประสบการณ์ที่ได้รับจากการบริการเกิดเป็นภาพรวมของงานบริการที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้โดยอาศัยหลักการ 6 ประการ ดังนี้

1. การเป็นมืออาชีพและการมีทักษะของผู้ให้บริการ ซึ่งผู้รับบริการสามารถรับรู้ได้จากการที่ผู้ให้บริการมีความรู้และทักษะในงานบริการที่สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีแบบแผน
2. ทศนคติและพฤติกรรมของผู้รับบริการ โดยผู้รับบริการจะเกิดความรู้สึกได้จากการที่ผู้ให้บริการสนใจที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วยท่าทีที่เป็นมิตรและช่วยแก้ไขปัญหาในทันที
3. การเข้าพบง่ายและมีความยืดหยุ่นในการให้บริการ โดยลูกค้าจะตัดสินใจจากสถานที่ตั้งของสำนักงาน เวลาที่ให้บริการของพนักงานและระบบการให้บริการที่จัดเตรียมเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าอย่างเต็มที่
4. ความไว้วางใจและความเชื่อถือได้ โดยผู้รับบริการสามารถรับรู้ได้จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลังจากการที่ผู้ให้บริการปฏิบัติได้ตามที่ตกลงกันไว้
5. การแก้ไขสถานการณ์ให้กลับสู่สภาพปกติ เมื่อใดก็ตามที่เกิดเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดคิดไว้ล่วงหน้าหรือเหตุการณ์ที่ผิดปกติและผู้ให้บริการสามารถแก้ไขสถานการณ์นั้นได้ทันทั่วทั้งที่กอบกู้สถานการณ์ให้กลับคืนสู่สภาพปกติด้วยวิธีการที่เหมาะสม
6. ชื่อเสียงและความเชื่อถือ โดยผู้รับบริการจะเชื่อถือในชื่อเสียงของผู้ให้บริการจากการที่ผู้ให้บริการดำเนินกิจการด้วยดีโดยตลอด

สรุปได้ว่า การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการควรมีการประเมินในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการให้บริการ ด้านช่องทางการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก หรือด้านอื่น ๆ เพื่อให้ครอบคลุมงานที่ปฏิบัติและสนองต่อความต้องการของประชาชนผู้รับบริการให้มากที่สุด

2.2.6 การให้บริการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ภัทรดา ลิ้มพะสุต (2540, น. 18) กล่าวว่า ลักษณะการให้บริการของหน่วยงานรัฐสามารถส่งผลสู่ความประทับใจของลูกค้า ซึ่งนอกจากจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างรัฐกับประชาชนแล้วยังสามารถส่งผลให้ลูกค้าหันกลับมาใช้บริการของรัฐในครั้งต่อไป ในขณะที่หน่วยงานเอกชนที่ประกอบธุรกิจในการขายจะให้ความสำคัญต่อการให้บริการมาก แต่หน่วยงานภาครัฐซึ่งมีหน้าที่ในการให้บริการส่วนใหญ่มักจะละเลยที่จะปรับปรุงพฤติกรรมในการให้บริการของเจ้าหน้าที่รัฐสำหรับในทางทฤษฎีนั้น องค์การแบบบูรณียจะให้บริการลูกค้า โดยยึดหลัก 3 ประการ ดังนี้

1. การติดต่อเฉพาะงาน คือ การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างลูกค้ากับเจ้าหน้าที่องค์กรนั้น จะจำกัดเฉพาะเรื่องงานเท่านั้น
2. การปฏิบัติโดยเสมอภาคเท่าเทียมกัน คือ องค์กรปฏิบัติต่อลูกค้าโดยความเป็นธรรมใครมาก่อนได้รับการบริการก่อน
3. การวางตนเป็นกลาง คือ การไม่เอาอารมณ์ส่วนตัวเข้าไปยุ่งกับงาน ไม่แสดงอารมณ์ต่อหน้าลูกค้าหรือไม่แสดงความเห็นของตนในเรื่องส่วนตัวของลูกค้า

Weber (1967, p. 58) ที่ว่า การบริการที่มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด การให้บริการที่ไม่คำนึงถึงตัวบุคคลเป็นลักษณะการให้บริการที่ปราศจากอารมณ์และไม่มี ความชอบพอสันใจเป็นพิเศษ ซึ่งทุกคนจะได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกันตามหลักเกณฑ์เมื่ออยู่ในสภาพที่เหมือนกัน กรนรุส

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล

2.3.1 ความเป็นมา

เทศบาลเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่ได้รับการยอมรับและใช้ในประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอยู่ทั่วโลก การปกครองในรูปแบบของเทศบาลนับว่าเป็นการปกครองที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและบริหารท้องถิ่นของตนเองมากที่สุดกล่าวคือประชาชนผู้เสียภาษีในแต่ละพื้นที่สามารถที่จะเลือกผู้แทนของตนที่เรียกว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเข้าไปบริหารดูแลการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น หรือใช้จ่ายภาษีดังกล่าวให้เกิดประโยชน์กับท้องถิ่นมากที่สุด

การบริหารงานท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลได้เกิดขึ้นในสมัยก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศ พ.ศ. 2475 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 (ครองราชย์ พ.ศ. 2453-2468) พระองค์เริ่มทดลองวิธีการบริหารงานโดยประชาชนในท้องถิ่นตามแบบเทศบาลขึ้นในพระราชวังในปี พ.ศ. 2461 โดยทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามเขตการทดลองนี้ว่า “ดุสิตธานี” แต่การทดลองต้องหยุดชะงักลงเมื่อพระองค์เสด็จสวรรคตในปี พ.ศ. 2468 พระราชดำริของพระองค์ที่จะทรงสร้างการบริหารท้องถิ่นนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการบริหารท้องถิ่นรูปแบบของเทศบาลในสมัยต่อมา

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 7) ที่ทรงจัดให้มีการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบของเทศบาลขึ้น จากหลักฐานการพระราชทานสัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ The New York Times ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2474 มีข้อความตอนหนึ่งว่า “เรากำลังเตรียมการออกพระราชบัญญัติเทศบาลขึ้นใหม่ เพื่อทดลองเกี่ยวกับสิทธิเลือกตั้งภายใต้บัญญัติแห่งกฎหมายนี้ ประชาชนมีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเข้าพบเจ้าเห็นว่าสิทธิการเลือกตั้งของประชาชนควรจะเริ่มต้นที่การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลเข้าพบเจ้าเชื่อว่าประชาชนควรมีสิทธิมีเสียงในกิจการของท้องถิ่น เราพยายามให้การศึกษาเรื่องนี้แก่เขาเข้าพบเจ้าเห็นว่าเป็นการผิดพลาด ถ้าเราจะมี การปกครองระบบรัฐสภา ก่อนที่ประชาชนจะมีโอกาสเรียนรู้และมีประสบการณ์อย่างดีเกี่ยวกับ การใช้สิทธิเลือกตั้ง ในกิจการปกครองท้องถิ่น” (จิรพัฑ ฐุคำ, 2543, น. 65-66) เทศบาลมิได้จัดตั้งขึ้นทั่วทั้งประเทศ แต่จะแต่จะจัดตั้งขึ้นเป็นแห่ง ๆ ไปดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

โดยเมื่อรัฐพิจารณาเห็นควรที่จะยกฐานะท้องถิ่นใดขึ้นเป็นเทศบาล ก็ตราพระราชกฤษฎีกายกฐานะท้องถิ่นนั้น เป็นเทศบาลเป็นแห่ง ๆ ไปเทศบาลมีฐานะเป็นทบวงการเมืองและเป็นนิติบุคคลดังที่กำหนดไว้ในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลพ.ศ. 2496 (นันทวัฒน์ บรมานันท์ และแก้วคำ ไกรสรพงษ์, 2544, น. 66)

2.3.2 ความหมายของเทศบาล

เทศบาลเป็นรูปแบบการบริหารท้องถิ่นของรัฐรูปแบบหนึ่งที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายกฎหมายหลักของเทศบาล คือ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 กฎหมายนี้บัญญัติให้เทศบาลเป็นทบวงการเมือง จึงทำให้เทศบาลเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลเทศบาลเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นในชุมชนที่มีความเจริญหรือที่เรียกว่าชุมชนเมือง ในประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่พัฒนาแล้วได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นของเทศบาล (Municipality) และได้ใช้เทศบาลเป็นเครื่องมือสำคัญในการปกครองท้องถิ่นของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพแต่โดยเหตุที่การปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลของประเทศต่าง ๆ มีความแตกต่างกันออกไปตามระบบการปกครองในระดับชาติหรือรูปแบบของรัฐบาล เพราะรูปแบบของรัฐบาลนั้นจะเป็นแม่บทที่สำคัญของรูปแบบหน่วยการปกครองท้องถิ่น

หจวน ชูเพ็ญ (2551, น. 1-58) ให้ความหมายของเทศบาลว่า เป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นในเขตชุมชนที่มีความเจริญ รัฐบาลใช้เทศบาลในการบริหารเมืองเป็นหลัก ซึ่งหลายประเทศที่ประสบความสำเร็จในการใช้ “เทศบาล” เป็นเครื่องมือสำคัญในการปกครองประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้ว สำหรับหน่วยการบริหารของไทยนั้นเทศบาลเป็นรูปแบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในเขตชุมชนเมืองที่ใช้มาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2476 ที่ผ่านมามีสมาชิกมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบองค์กรอย่างต่อเนื่องมาตลอด ปัจจุบันรูปแบบองค์กรของเทศบาลเป็นไปตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546 แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 1,619 แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2551) เป็นเทศบาลนคร 23 แห่ง เทศบาลเมือง 140 แห่ง และเทศบาลตำบล 1,456 แห่ง (กระทรวงมหาดไทย, 2550)

สรุปได้ว่า เทศบาล หมายถึง หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นในเขตชุมชนที่มีความเจริญ มีสถานะเป็นนิติบุคคล โดยรัฐบาลใช้เทศบาลเป็นเครื่องมือสำคัญในการปกครองประเทศโดย มีหน้าที่บริการสาธารณะประโยชน์และบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

2.3.3 ประเภทของเทศบาล

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการจัดตั้งเทศบาลไว้ด้วยโดยกำหนดให้จัดตั้งเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนครก็ได้ตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดกล่าวโดยย่อได้ว่า เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นที่มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลขณะที่เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดหรือท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป รวมทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามกฎหมายสำหรับเทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป รวมทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามกฎหมาย ทั้งนี้ การจัดตั้ง การเปลี่ยนชื่อการเปลี่ยนแปลงเขต การเปลี่ยนแปลงฐานะ หรือการยุบเลิกเทศบาลให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา (วิรัช วิรัชชนิภาวรรณ, 2536, น. 144)

ประเภทของเทศบาล พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 8 ถึง มาตรา 11 กำหนดให้เทศบาล มีอยู่ 3 ประเภทด้วยกัน คือ (นันทวัฒน์ บรมานันท์ และแก้วคำ ไกรสรพงษ์, 2544)

1. เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่น ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล กฎหมายมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้โดยเฉพาะว่าการเป็นเทศบาลตำบลจะต้องมีเงื่อนไขอย่างไรบ้าง แต่ในทางปฏิบัติกระทรวงมหาดไทยได้วางหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งเทศบาลตำบลเอาไว้

2. เทศบาลเมือง มีอยู่ 2 รูปแบบ คือ

2.1 ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งของศาลากลางจังหวัดทุกแห่งจะต้องตราพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งเป็นเทศบาลเมือง

2.2 ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป และมีรายได้พอควรแก่ การปฏิบัติหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยเทศบาล

3. เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป และมีรายได้ พอควรแก่การปฏิบัติหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยเทศบาลการจัดตั้งเทศบาลทั้ง 3 ประเภท จะต้องทำโดยพระราชกฤษฎีกา ซึ่งจะต้องระบุชื่อและเขตของเทศบาลเอาไว้ด้วย

2.3.4 โครงสร้างของเทศบาล

โครงสร้างของเทศบาล ประกอบด้วยสภาเทศบาลและคณะผู้บริหารหรือนายกเทศมนตรี แล้วแต่กรณี เดิมโครงสร้างของเทศบาล ประกอบด้วย สภาเทศบาลที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ในเขตเทศบาลและคณะเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งกันเองระหว่างสมาชิกสภาเทศบาล แต่อย่างไร ก็ตาม ในปี พ.ศ. 2543 ได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ใหม่และเพิ่มรูปแบบของ ผู้บริหารเทศบาลเข้ามาอีก 1 รูปแบบ คือ นายกเทศมนตรี โดยมีหลักเกณฑ์กำหนดไว้ในมาตรา 14 แห่งกฎหมายว่าด้วยเทศบาลว่าเทศบาลแห่งใดจะมีการบริหารในรูปแบบคณะเทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรี ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตเทศบาลแต่ละแห่งโดยวิธีการ ดังนี้ คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สมาชิกสภาเทศบาลในเขตเทศบาลใดจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 4 ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิก สภาเทศบาลในเขตเทศบาลนั้น มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้อำนาจนิติบัญญัติ ในเขตเทศบาลนั้น จะกำหนดให้การบริหารเทศบาลใช้รูปแบบคณะเทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรี ผลของประชามติให้นำมาใช้เมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเป็นการทั่วไปในคราวถัดจากวัน ออกเสียงประชามติและให้ใช้รูปแบบการบริหารตามผลประชามตินั้นตลอดไปจนกว่าจะมีการออกเสียง ประชามติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลในเขตเทศบาลนั้น ให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหาร เทศบาลเป็น อย่างอื่น การร้องขอให้ทำประชามติดังกล่าวมาแล้ว จะต้องเสนอต่อคณะกรรมการการ เลือกตั้งก่อนครบวาระของสภาเทศบาลที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น ไม่น้อยกว่า 360 วัน และจะกระทำ ในวาระของสภาเทศบาลหนึ่งเพียงครั้งเดียว

สภาเทศบาล ประกอบด้วย สมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาลมาจากการเลือกตั้งโดยราษฎรมีสสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมาย ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล อยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี ซึ่งวาระการดำรงตำแหน่งนี้ได้รับ การแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2543 คือ ลงจาก 5 ปี มาเป็น 4 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 285 แห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 สำหรับจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลของ เทศบาลแต่ละประเภทนี้จะไม่เท่ากัน อยู่ในระหว่างจำนวน 12-24 คน ขึ้นอยู่กับประเภทของเทศบาล ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 15 แห่งกฎหมายว่าด้วยเทศบาล ดังนี้

1. สภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วย สมาชิก จำนวน 12 คน
2. สภาเทศบาลเมือง ประกอบด้วย สมาชิก จำนวน 18 คน
3. สภาเทศบาลนคร ประกอบด้วย สมาชิก จำนวน 24 คน

นายกเทศมนตรี ในกรณีที่ประชาชนในเขตเทศบาลได้ออกเสียงแสดงประชามติให้การบริหารในเขตเทศบาลใช้รูปแบบนายกเทศมนตรี ให้เทศบาลนั้นมีนายกเทศมนตรีคนหนึ่งเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลซึ่งกระทำโดยวิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับนายกเทศมนตรีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้งและไม่สามารถดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน 2 วาระได้ นายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย โดยมาตรา 48 รัฐธรรมนูญแห่งกฎหมายว่าด้วยเทศบาลได้กำหนดจำนวนเทศมนตรี ไว้ดังนี้ คือ (นับหัวหน้า บรมานันท์ และแก้วคำ ไกรสรพงษ์, 2544, น. 66-70)

1. เทศบาลตำบล ให้มีรองนายกเทศมนตรีไม่เกิน 2 คน
2. เทศบาลเมือง ให้มีรองนายกเทศมนตรีไม่เกิน 3 คน
3. เทศบาลนคร ให้มีรองนายกเทศมนตรีไม่เกิน 4 คน

นายกเทศมนตรี เป็นผู้ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารกิจการของเทศบาลและผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาลดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 48 แห่งกฎหมายว่าด้วยเทศบาล โดยสรุป โครงสร้างของเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2543 บัญญัติให้ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ฝ่ายนิติบัญญัติหรือสภาเทศบาล กับฝ่ายบริหารหรือนายกเทศมนตรีและรองนายก ซึ่งทั้ง 2 ฝ่าย มีที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรงจึงกล่าวได้ว่าโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบของเทศบาลนั้น ได้จำลองมาจากการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา ซึ่งประเทศไทยถือเป็นหลักในการปกครองประเทศ สภาเทศบาลคล้ายกับสภาผู้แทนราษฎร นายกเทศมนตรีและรองนายกเทศมนตรีก็คล้ายกับนายกรัฐมนตรีกับคณะรัฐมนตรี เพียงแต่ภารกิจหน้าที่ของเทศบาลจำกัดเฉพาะในพื้นที่เขตเทศบาลแต่ละแห่งเท่านั้น

2.3.5 อำนาจหน้าที่ (Authority)

วิช วิรัชนิภาวรรณ (2536, น. 142) กล่าวว่า อำนาจหน้าที่ หมายถึง อำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเทศบาลและมีกฎหมายรองรับเทศบาลมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และยังมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายอื่นกำหนดไว้ด้วย เช่น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ที่ได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ของเทศบาลไว้ในมาตรา 16 เป็นต้น อำนาจและหน้าที่ของเทศบาล มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ของเทศบาลไว้รวม 31 ประการด้วยกัน คือ

1. จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตน
2. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
3. จัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
4. การสาธารณสุขโรคและการก่อสร้างอื่น ๆ
5. การสาธารณูปการ
6. การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ

7. การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
8. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
9. การจัดการศึกษา
10. การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
11. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
12. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
13. การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
14. การส่งเสริมกีฬา
15. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
16. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
17. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
18. การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย
19. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล
20. การจัดให้มีและควบคุมสุสาน และฌาปนสถาน
21. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
22. การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
23. การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัยโรงมหรสพและสาธารณสถานอื่น ๆ
24. การจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
25. การผังเมือง
26. การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
27. การดูแลรักษาที่สาธารณะ
28. การควบคุมอาคาร
29. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
30. การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุน การป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
31. กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดและนอกจากนี้ ในกฎหมายว่าด้วยเทศบาลเอง ก็ยังได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของเทศบาลไว้โดยแยกเป็นอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร รวมทั้งยังมีบทบัญญัติให้เทศบาลสามารถทำกิจการนอกเขตเทศบาลหรือกระทำการร่วมกับบุคคลอื่นได้ซึ่งกล่าวโดยสรุปแล้วกิจการที่เทศบาลทุกประเภทจะทำได้นั้น สามารถแบ่งได้เป็น 8 ประเภทใหญ่ ๆ คือ (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2536, น. 142)

1. การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน เช่น การดับเพลิง การป้องกันและระงับสาธารณภัย

2. การสาธารณสุข เช่นการจัดให้มีและบำรุงสถานที่พิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้ การป้องกันและระงับโรคติดต่อ การรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การจัดให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ สุสานและฌาปนสถาน เป็นต้น

3. การสาธารณสุขูปการ เช่น การสงเคราะห์มารดาและเด็ก การสงเคราะห์คนชรา คนอนาถา เด็กกำพร้า เป็นต้น

4. การโยธาสาธารณะ เช่น การสร้างและบำรุงทางบกทางน้ำ การจัดให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ สวนสาธารณะ สวนสัตว์ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจของราษฎร เป็นต้น

5. การศึกษา เช่น การจัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษา การจัดให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬา เป็นต้น

6. การสาธารณสุขโรคและเทศพาณิชย์ เช่น การประปา การไฟฟ้า การเดินรถประจำทางตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม กิจการโรงรับจำนำ เป็นต้น

7. การทะเบียนราษฎร

8. การบำรุงและส่งเสริมการทำการค้าพาณิชยกรรมของราษฎรกิจการทั้งหลายเหล่านี้ เป็นหน้าที่ของเทศบาลที่จะต้องจัดทำภายในเขตเทศบาลของตนอำนาจหน้าที่ดังกล่าวนี้ ได้มีการเพิ่มเติมโดยการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับเทศบาลหลายครั้งโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 10 ในปี พ.ศ. 2542 ได้มีการเพิ่มหน้าที่ให้กับเทศบาลอีกหลายประการ เช่น เพิ่มหน้าที่ให้กับเทศบาลตำบลในการส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กเยาวชนผู้สูงอายุและผู้พิการ บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นหรือการเพิ่มหน้าที่ให้กับเทศบาลนครในการควบคุมสุขลักษณะและอนามัยในร้านจำหน่ายอาหารโรงมหรสพและสถานบริการอื่น การจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง รวมทั้งการส่งเสริมกิจการท่องเที่ยว นอกจากนี้ เทศบาลอาจทำกิจการอื่น ๆ ได้อีกตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 57 ทวิ และ มาตรา 57 ตรี แห่งกฎหมายว่าด้วยเทศบาล คือ การทำกิจการภายนอกเขต เทศบาลอาจออกไปทำกิจการต่าง ๆ ภายนอกเขตของตนได้โดยมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ คือ (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2536, น. 142)

8.1 การนั้นจำเป็นต้องทำและเป็นการที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่อยู่ภายในเขตของตน

8.2 ได้รับความยินยอมจากเทศบาล สภาจังหวัดหรือสภาตำบลแห่งท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องและได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย การทำการร่วมกับบุคคลอื่นโดยก่อตั้งบริษัทจำกัด หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด เทศบาลอาจทำการร่วมกับบุคคลอื่นโดยก่อตั้งบริษัทจำกัด หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

8.2.1 บริษัทจำกัดนั้นมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค

8.2.2 เทศบาลต้องถือหุ้นเป็นมูลค่าเกินกว่าร้อยละ 50 ของทุนที่บริษัทนั้นจดทะเบียนไว้ในกรณีที่มีหลายเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลถือหุ้นอยู่ในบริษัทเดียวกันให้นับหุ้นที่ถือหุ้นนั้นรวมกัน และได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

นอกจากการดำเนินการดังกล่าวมาแล้วข้างต้นทั้งหมด กฎหมายว่าด้วยเทศบาลมาตรา 58 และมาตรา 59 ยังได้บัญญัติให้จัดตั้งสหการขึ้นได้ สหการเป็นองค์การที่เทศบาลตั้งแต่สองเทศบาลขึ้นไปรวมกันจัดตั้งขึ้น เพื่อประกอบกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งอันอยู่ในหน้าที่ของเทศบาลร่วมกันสหการมีสภาพเป็นทบวงการเมือง จัดตั้งโดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งจะต้องกำหนดชื่ออำนาจหน้าที่และระเบียบการดำเนินการของสหการไว้ สหการมีคณะกรรมการบริหาร ซึ่งจะต้องประกอบด้วย ผู้แทนของเทศบาลที่เกี่ยวข้อง (นันทวัฒน์ บรมานันท์ และแก้วคำ ไกรสรพงษ์, 2544, น. 66-70)

2.3.6 หลักเกณฑ์การจัดประเภทเทศบาล

2.3.6.1 เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลด้วย

2.3.6.2 เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด หรือท้องถิ่น ชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไปทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัติเทศบาล และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองในประกาศให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

2.3.6.3 เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไปทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัติเทศบาลฉบับนี้และมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลนคร

2.4 ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร

2.4.1 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

2.4.1.1 ด้านกายภาพ

1) ที่ตั้ง อาณาเขต และเขตการปกครอง

เทศบาลตำบลป่าต้ว ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดยโสธร ระยะห่างอำเภอมืองยโสธร 27 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดอำนาจเจริญ 25 กิโลเมตร อยู่ห่างจากจังหวัดอุบลราชธานี 100 กิโลเมตร และอาณาเขตห่างจากกรุงเทพฯ 650 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 5.72 ตารางกิโลเมตร จำนวน 3 หมู่บ้าน/6 ชุมชน คือหมู่ที่ 4 หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 12 ตำบลโพธิ์ไทร อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร โดยมีอาณาเขต ดังนี้

1.1) ทิศเหนือ ตั้งแต่หลักเขตที่ 1 ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากศูนย์กลางทางหลวงแผ่นดินยโสธร-อำนาจเจริญ หมายเลข 202 ตรง กม. 25 ตามแนวเส้นตั้งฉาก 500 เมตร เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ถึงหลักเขตที่ 2 ซึ่งตั้งอยู่ริมถนนไปบ้านหนองแซ่ ฟากตะวันตกตรงริมห้วยวังกะละฝ้งใต้จากเขตที่ 2 เลียบริมห้วย วังกะละ ฝ้งใต้ทางทิศตะวันออก ถึงหลักเขตที่ 3 ซึ่งตั้งอยู่ริมทางไปหนองสำโรง ฟากตะวันตก

1.2) ทิศตะวันออก จากหลักเขตที่ 3 เลียบตามริมห้วยวังกะละฝ้งตะวันตกไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ถึงหลักเขตที่ 4 ซึ่งตั้งอยู่ริมทางหลวงแผ่นดินสายยโสธร-อำนาจเจริญ หมายเลข 202-ฟากใต้ จากหลักเขตที่ 4 เป็นเส้นตรงไปทางทิศใต้ถึงหลักเขตที่ 5 ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากศูนย์กลางทางหลวงแผ่นดินสายยโสธร-อำนาจเจริญ หมายเลข 202 ตามแนวเส้นตั้งฉาก 1,000 เมตร

1.3) ทิศใต้ จากหลักเขตที่ 5 เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ถึงหลักเขตที่ 6 ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากศูนย์กลางทางหลวงแผ่นดินสายยโสธร-อำนาจเจริญ หมายเลข 202 ตรงกม. 25 ตามแนวเส้นตั้งฉาก 1,000 เมตร

1.4) ทิศตะวันตก จากหลักเขตที่ 6 เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือบรรจบหลักเขตที่ 1

2.4.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพธรณีสัณฐานโดยทั่วไป เป็นที่ราบสูง ลักษณะที่ดินสลับพื้นราบ อยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง 130 เมตร ไม่มีแม่น้ำไหลผ่าน ไม่มีภูเขา พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ

2.4.1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศ แบ่งออกได้เป็น 3 ฤดูกาล ดังนี้

1) ฤดูฝน เริ่มในเดือนพฤษภาคม-เดือนตุลาคม โดยจะมีฝนตกชุกในเดือนสิงหาคมของทุกปี

2) ฤดูหนาว เริ่มในเดือนตุลาคม-เดือน กุมภาพันธ์ อากาศจะเย็นโดยทั่วไปจะหนาวจัดในช่วงเดือนธันวาคมและเดือนมกราคม

3) ฤดูร้อน เริ่มในเดือนมีนาคม-เดือนเมษายน อากาศโดยทั่วไปจะร้อนจัดในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี

2.4.1.4 ลักษณะของดิน

ลักษณะดินโดยทั่วไปเป็นดินร่วนปนทราย โดยเทศบาลตำบลป่าตั่ว มีพื้นที่ประมาณ 5.72 ตารางกิโลเมตร การใช้ที่ดินส่วนใหญ่ใช้ในการทำเกษตรกรรม คือ ทำนา ทำไร่ และเป็นที่อยู่อาศัย มีเอกสารสิทธิ์โดยถูกต้อง มีที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ราชพัสดุ และที่ป่าสงวนบางส่วน/ป่าชุมชน หมู่ 4 ตำบลโพธิ์ไทร)

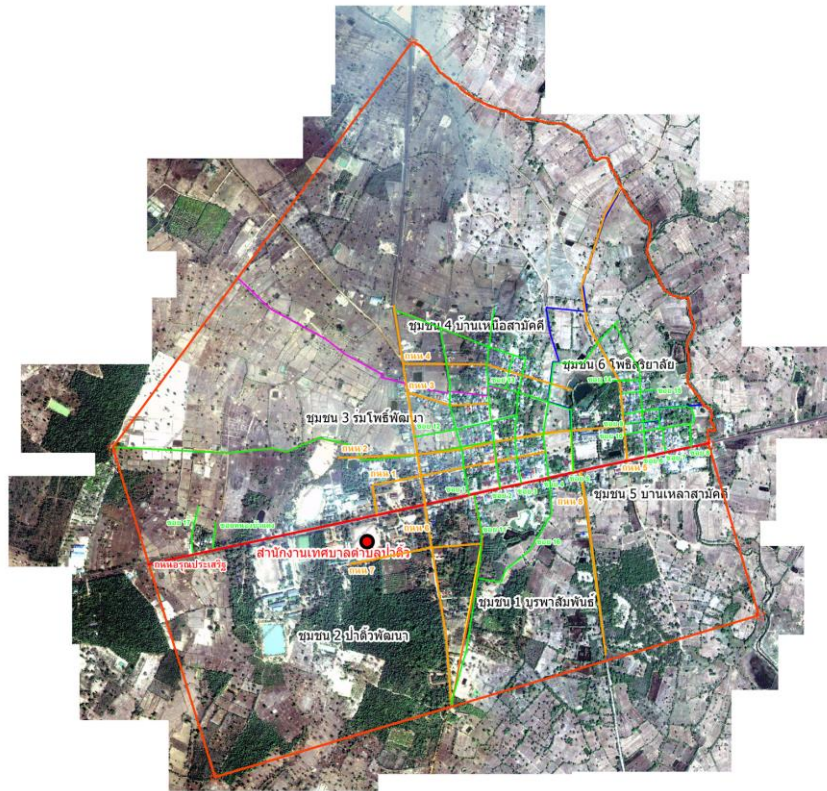
2.4.1.5 ลักษณะของแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำในเขตเทศบาลตำบลป่าตั่ว มีแหล่งน้ำที่เป็นสาธารณะ ดังนี้

1) ลำห้วย	1 แห่ง
2) สระน้ำ	2 แห่ง
3) หนองน้ำ	1 แห่ง
4) บ่อน้ำตื้น	- แห่ง
5) ลำคลอง	- แห่ง
6) บ่อบาดาล	5 แห่ง
7) บึง	- แห่ง
8) อ่างเก็บน้ำ	- แห่ง
9) แม่น้ำ	- แห่ง
10) ฝาย	- แห่ง
11) อื่น ๆ (ระบุ)	- แห่ง
12) เหมือง	- แห่ง

2.4.1.6 ลักษณะของไม้และป่าไม้

ในเขตเทศบาล มีลักษณะเป็นป่าไม้บางส่วน (ป่าเชิงเครือ) มีลักษณะเป็นไม้ยืนต้น

ภาพที่ 2.1 เขตเทศบาลตำบลปัตตานี

2.4.2 ด้านการเมือง/การปกครอง

2.4.2.1 เขตการปกครอง

ปีพุทธศักราช 2509 กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศตั้งกิ่งอำเภอป่าต้ว ตามประกาศ กระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 17 สิงหาคม 2509 และต่อมาเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2510 ได้ประกาศจัดตั้ง สุขาภิบาลป่าต้ว กิ่งอำเภอป่าต้ว จังหวัดอุบลราชธานี ตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. 2495 หลังจากตั้งเป็นกิ่งอำเภอมาได้ 3 ปี ก็มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นอำเภอป่าต้ว เมื่อวันที่ 1 เดือนมีนาคม พุทธศักราช 2512

เมื่อปีพุทธศักราช 2515 กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งจังหวัดยโสธรขึ้นใหม่ โดยแยกอำเภอยโสธร อำเภอดำเนินแก้ว อำเภอมหาชนะชัย อำเภอกุดชุม อำเภอเลิงนกทา และอำเภอ ป่าต้ว รวม 6 อำเภอ จากจังหวัดอุบลราชธานี มาตั้งเป็นจังหวัดยโสธร เมื่อวันที่ 1 เดือนมีนาคม พุทธศักราช 2515 ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 70 ลงวันที่ 6 เดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2515 อำเภอป่าต้ว จึงอยู่ในความปกครองของจังหวัดยโสธรจนถึงปัจจุบัน

เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 เทศบาลตำบลปาดัวได้รับการยกฐานะจากสุขาภิบาลปาดัวขึ้นเป็นเทศบาลตำบลปาดัว ตามผลของพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542

เทศบาลตำบลปาดัว มีพื้นที่การปกครองอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลโพธิ์ไทร อำเภอปาดัว จังหวัดยโสธร จำนวน 3 หมู่บ้าน คือ หมู่ 4 (บ้านปาดัว) หมู่ 5 (บ้านโพธา) และหมู่ 12 (บ้านร่มโพธิ์)

2.4.2.2 การเลือกตั้ง

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลปาดัว จากการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีตำบลปาดัว เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2564 มีทั้งหมด จำนวน 2,384 คน ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 1,841 คน คิดเป็นร้อยละ 77.22 ดังนี้

1) นายกเทศมนตรีตำบลปาดัว ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 2,384 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 1,841คน คิดเป็นร้อยละ 77.22

2) สมาชิกสภาเทศบาลตำบลปาดัว ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 2,384 คน แบ่งเป็น

2.1) เขตเลือกตั้งที่ 1 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 1,150 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวน 918 คน คิดเป็นร้อยละ 79.83

2.2) เขตเลือกตั้งที่ 2 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 1,234 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวน 923 คน คิดเป็นร้อยละ 74.80

2.4.3 ประชากร

2.4.3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร (ข้อมูลเปรียบเทียบย้อนหลัง 3-5 ปี และการคาดการณ์ในอนาคต)

ปี	ชาย	หญิง	รวม	หมายเหตุ
2560	1,523	1,535	3,061	-
2561	1,518	1,555	3,073	-
2562	1,511	1,556	3,067	-
2563	1,511	1,563	3,074	-
2564	1,498	1,545	3,043	-
กันยายน 2565	1,504	1,547	3,051	-

หมายเหตุ. สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลปาดัว ข้อมูลเดือน กันยายน พ.ศ. 2565

2.4.3.2 ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ตารางที่ 2.2 แยกตามเพศและอายุ จำนวน 3,051 คน แยกเป็นชาย 1,504 คน หญิง 1,547 คน

อายุ	ชาย	หญิง	รวม	หมายเหตุ
แรกเกิด-17ปี	283	288	571	-
18-60 ปี	1,010	955	1,922	-
61 ปีขึ้นไป	211	304	515	-
รวมทั้งสิ้น	1,504	1,547	3,051	-

หมายเหตุ. สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลป่าต้ว ข้อมูล ณ วันที่ 19 เดือน กันยายน พ.ศ. 2565

2.4.3.3 จำนวนครัวเรือน ทั้งหมด 1,273 ครัวเรือน

- 1) หมู่ 4 บ้านป่าต้ว จำนวน 646 ครัวเรือน
- 2) หมู่ 5 บ้านโพธา จำนวน 216 ครัวเรือน
- 3) หมู่ที่ 12 บ้านร่มโพธิ์ จำนวน 411 ครัวเรือน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าและนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. (2559, น. 41) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลวังดิน อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน พบว่า โดยภาพรวมแล้วประชาชนผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการได้รับบริการโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.18 คิดเป็นร้อยละ 83.60 และเมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจของประชาชนที่มาใช้บริการเทศบาลตำบลวังดิน ใน 5 ภารกิจ พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ งานด้านการรักษาความสะอาดในที่สาธารณะงานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ งานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานด้านพัฒนาชุมชน และสวัสดิการสังคม และงานด้านสาธารณสุข ตามลำดับ

ประทีป หมวกสกุล (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลปะลู่ อำเภอสุโขทัย จังหวัดนราธิวาส เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชน ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการให้บริการแก่ประชาชน ตลอดจนแนวทางการพัฒนาการของการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะลู่ ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.26 เมื่อพิจารณาภาพรวมของแต่ละด้าน พบว่า การให้บริการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรผู้ให้บริการ รองลงมาคือกระบวนการ/ขั้นตอนการให้บริการและด้านช่องทางการให้บริการตามลำดับ และยังพบว่า ความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านการศึกษา ด้านโยธา ด้านรายได้/ภาษี

ด้านพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม และด้านสาธารณสุข อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30 โดยการใช้บริการ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด คือ ด้านรายได้หรือภาษี มีค่าเฉลี่ย 4.33 ส่วนการใช้บริการที่มีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่ำที่สุด คือ ด้านพัฒนาชุมชนและสวัสดิการ มีค่าเฉลี่ย 4.27

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (2559, น. 54-59) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางโปรง อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางโปรง อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ ปีงบประมาณ 2559 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางโปรง อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางโปรง อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ ทั้งภาพรวมและรายด้าน พบว่า ในภาพรวม ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางโปรง คิดเป็นร้อยละ 96.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านขั้นตอนการให้บริการประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 98.13 ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 98.59 ด้านช่องทางในการให้บริการประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 90.92 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 97.83 เมื่อพิจารณาเป็นรายหมู่บ้าน พบว่า ประชาชนในหมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางโปรง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.69 และ 3.59 ตามลำดับ ส่วนประชาชนในหมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางโปรง อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.49 และ 3.39 ตามลำดับ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่น อำเภอนาทม จังหวัดกาญจนบุรี งานบริการ 4 งาน คือ งานบริการกองคลัง งานบริการกองช่าง งานบริการกองสวัสดิการสังคมและงานบริการสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่น โดยศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของแต่ละงานใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ ด้านช่องทางการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้รับบริการในงานทั้ง 4 งาน จำนวน 1,067 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการศึกษา พบว่า ผู้รับบริการมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เท่ากับ 4.68 โดยงานบริการกองช่าง มีระดับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.71 รองลงมา คือ งานบริการกองคลัง มีระดับความพึงพอใจ ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.69 งานบริการกองสวัสดิการสังคมและงานบริการสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่น มีระดับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.67 ตามลำดับ

ภักดี โพธิ์สิงห์ และคณะ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของประชาชน ผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย พบว่า ความพึงพอใจการศึกษาของประชาชนผู้รับบริการโดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับพอใจทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รองลงมา คือ งานด้านไฟฟ้าสาธารณะและงานด้านโยธา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ งานด้านกฎหมาย และประชาชนให้ข้อเสนอแนะว่า ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ ควรจัดหาเจ้าหน้าที่เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาติดต่อราชการ ด้านช่องทางการให้บริการ ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ 24 ชม. ไว้คอยรับฟังความคิดเห็นของผู้เข้ารับบริการ หรือปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเร่งด่วน และสามารถแก้ปัญหาได้ทันทั่วทั้ง ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ควรจัดเจ้าหน้าที่คอยแนะนำบริการเพิ่ม เพราะเจ้าหน้าที่ให้บริการบางแผนกไม่เพียงพอกับประชาชนผู้มาใช้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกควรเพิ่มเติม ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้น่าดู น่าอยู่ น่าใช้บริการ และควรเพิ่มสถานที่พัก/ที่นั่งรอ เมื่อไปติดต่องานให้เพียงพอ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลเมืองหนองสำโรง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลเมืองหนองสำโรง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.86 ด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรผู้ให้บริการมีความพึงพอใจสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 4.88 รองลงมา ได้แก่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.86 ด้านช่องทางการให้บริการและด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.85 เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ประเมินความพึงพอใจ ในภาพรวมพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจ คิดเป็นร้อยละ 97.20 โดยประชาชนมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการของงานทะเบียนในภาพรวมระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.83 คิดเป็นร้อยละ 96.60 งานโยธา การขออนุญาตปลูกสิ่งก่อสร้างมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.82 คิดเป็นร้อยละ 96.40 งานเทศกิจหรือป้องกันบรรเทาสาธารณภัยมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.89 คิดเป็นร้อยละ 97.80 งานรายได้หรือภาษีมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.85 คิดเป็นร้อยละ 97.00 และงานสาธารณสุขมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.92 คิดเป็นร้อยละ 98.40

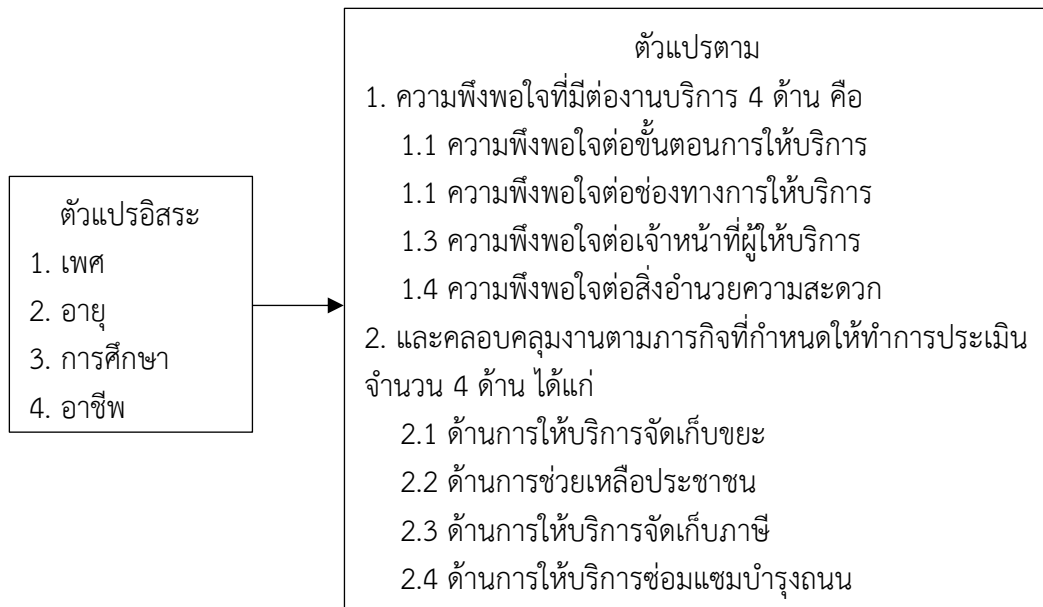
สุธรรม ขนาศักดิ์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการงานบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล โดยศึกษาข้อมูลจากผู้ใช้บริการงานสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและผู้พิการ การให้ความช่วยเหลือด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานให้บริการขออนุญาตก่อสร้างอาคารและการดำเนินงาน การศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 200 คน พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.66 รองลงมา คือ ด้านขั้นตอนการให้บริการและด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.65 ด้านช่องทางการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.64 โดยผลการพิจารณาเป็นงาน พบว่า งานให้บริการขออนุญาตก่อสร้างอาคารและการดำเนินงานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 4.69 รองลงมา คือ งานสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและผู้พิการ มีค่าเฉลี่ย 4.64 และการให้ความช่วยเหลือด้านป้องกันบรรเทาสาธารณภัยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.60 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (2561, น. 29-30) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินผลความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนผาก อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนผู้ให้บริการมีความพึงพอใจต่อการได้รับการบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนผาก อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 108.93 คิดเป็นร้อยละ 87.14 ระดับคุณภาพ 8 และเมื่อพิจารณาตามงานและด้านที่ประเมิน พบว่า 1) ประชาชนมีความความพึงพอใจต่อการให้บริการในระดับมากทุกงาน โดยมีความพึงพอใจมากที่สุดในการให้บริการของงานด้านรายได้หรือภาษี คิดเป็นร้อยละ 88.26 รองลงมาคือ งานด้านพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.13 ด้านโยธา การขออนุญาตปลูกสิ่งก่อสร้าง มีค่าคะแนนร้อยละ 83.74 และด้านสาธารณสุข มีค่าคะแนนร้อยละ 89.42 ตามลำดับ 2) ประชาชนมีความความพึงพอใจต่อการให้บริการในระดับมากทุกด้าน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 87.14 โดยมีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 88.37 รองลงมา คือ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 88.36 ด้านกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 86.73 และด้านช่องทางการให้บริการ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 82.76 ตามลำดับ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (2562, น. 68-69) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเคียน อำเภอยางตลาด จังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 พบว่า การให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเคียน อำเภอยางตลาด จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.59 คิดเป็นร้อยละ 91.73 โดยเมื่อพิจารณาในรายโครงการ พบว่า ส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจต่องานด้านภาษีบำรุงท้องที่ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.63 คิดเป็นร้อยละ 92.49 รองลงมา ได้แก่ งานด้านบริการซ่อมแซมไฟฟ้าสาธารณะ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.62 คิดเป็นร้อยละ 92.42 และงานด้านป้องกันและระงับอัคคีภัย อยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.56 คิดเป็นร้อยละ 91.07 ส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่ งานด้านร้องทุกข์ร้องเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.55 คิดเป็นร้อยละ 90.93 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในภาพรวมรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.70 โดยมีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากร ให้บริการคิดเป็นร้อยละ 92.35 รองลงมา คือ ด้านผลการปฏิบัติงานคิดเป็นร้อยละ 92.24 ด้านกระบวนการ /ขั้นตอนการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 91.55 ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก คิดเป็นร้อยละ 91.33 และด้านช่องทางการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 91.15 ตามลำดับ

2.6 กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาตามความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม สามารถสรุปได้ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการดำเนินการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
8. เกณฑ์ในการแปลความ

3.1 รูปแบบการดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาระเบียงสำรวจ (Survey Research) เพื่อประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร โดยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชาชนที่เป็นผู้รับบริการในภารกิจ 4 งาน ได้แก่ ด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ ด้านการช่วยเหลือประชาชน ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี ด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน โดยแต่ละด้านทำการประเมิน 4 ข้อ คือ ด้านขั้นตอนการให้บริการ ด้านช่องทางการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร จำนวน 3 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 3,051 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลป่าต้ว จำนวน 3 หมู่บ้าน ที่ได้รับบริการจากเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ (Yamane, 1973, p. 125) ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 354 คน สุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2} \quad (3-1)$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด
 e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกินได้ไม่เกิน .05

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ฉบับ ได้แก่ ด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ ด้านการช่วยเหลือประชาชน ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี ด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน โดยแต่ละฉบับมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีวัตถุประสงค์จะนำเสนอและพรรณาลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่รับบริการ เพื่อให้เห็นลักษณะและธรรมชาติของกลุ่มตัวอย่างอันจะเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่องานที่ให้บริการ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพของประชาชนผู้รับบริการ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการในการปฏิบัติงาน 4 งาน ได้แก่ ด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ ด้านการช่วยเหลือประชาชน ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี ด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน โดยในแต่ละงานกำหนดให้มีการประเมินความพึงพอใจในการให้บริการ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านขั้นตอนการให้บริการ ด้านช่องทางการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ตามวิธีการวัดทัศนคติแบบ ลิเคิร์ต (Likert's scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด แต่ละระดับกำหนดคะแนน ดังนี้

1. ระดับความพึงพอใจมากที่สุด 5 คะแนน
2. ระดับความพึงพอใจมาก 4 คะแนน
3. ระดับความพึงพอใจปานกลาง 3 คะแนน
4. ระดับความพึงพอใจน้อย 2 คะแนน
5. ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด 1 คะแนน

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานและการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3.4 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ คณะผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ต่อไปนี้

3.4.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ การประเมินความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ การบริการสาธารณะ บทบาทและหน้าที่การให้บริการของเทศบาลตำบลและแนวคิดการปกครองส่วนท้องถิ่น

3.4.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบเครื่องมือที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.3 นำข้อมูลที่ได้มาสร้างกรอบการประเมินความพึงพอใจ พร้อมทั้งนิยามเชิงทฤษฎีและนิยามเชิงปฏิบัติการ

3.4.4 สร้างเครื่องมือตามนิยามเชิงปฏิบัติการของการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว

3.4.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการศึกษาเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรง (Validity) ด้านเนื้อหา (Content Validity) และโครงสร้าง (Structure Validity) และความถูกต้องและเหมาะสมด้านภาษา (Wording) โดยการคำนวณหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence)

3.4.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะและจัดพิมพ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 354 คน ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยะลา โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.5.1 คณะผู้ศึกษาได้ขออนุญาตและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาแก่เทศบาลตำบลป่าต้ว และผู้นำชุมชนให้ได้รับทราบเพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการศึกษา

3.5.2 คณะผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่ชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วน และดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลด้วยตนเองจนครบถ้วน โดยได้ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม ถ้าพบว่ายังไม่ครบถ้วนและขาดความสมบูรณ์จะทำการซักถามเพิ่มเติมจนได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์

3.5.3 ในกรณีที่ประชาชนที่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างไม่สะดวกหรือไม่สามารถตอบแบบสอบถามด้วยตนเองได้ครบถ้วน คณะผู้ศึกษาจะอ่านข้อคำถามให้กลุ่มตัวอย่างฟังและบันทึกคำตอบลงในแบบสอบถามจนครบถ้วนและอ่านคำตอบให้ฟังเพื่อตรวจสอบคำตอบที่ถูกต้องตามความเป็นจริง

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้ศึกษาได้รวบรวมและตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว จำแนกตามงานและด้านที่ทำการประเมิน นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด นำมาตรวจสอบ รวบรวมข้อมูลตามประเด็น จัดเป็นหมวดหมู่และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วเรียงเรียงและนำเสนอในรูปแบบการบรรยาย

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้ศึกษาใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.7.1 สถิติพื้นฐาน

3.7.1.1 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 104)

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{f}{N} \quad (3-2)$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.7.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (สมนึก ภัททิยธนี, 2546, น. 237)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (3-3)$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียน

3.7.1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, 2548, น. 124)

$$\text{สูตร} \quad S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}} \quad (3-4)$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 N แทน จำนวนนักเรียน

3.7.1.4 การหาคุณภาพของแบบสอบถามการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร โดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) ของแบบสอบถามแต่ละข้อ โดยใช้สูตรการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) (สมนึก ภัททิยธนี, 254, น. 219)

$$\text{สูตร} \quad IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-5)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.8 เกณฑ์ในการแปลความ

3.8.1 เกณฑ์การแปลความผลการประเมิน

การประเมินระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร กำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 100)

- 4.51–5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51–4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- 2.51–3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51–2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- 1.00–1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.8.2 เกณฑ์การประเมินคุณภาพการให้บริการ

เกณฑ์การประเมินคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว แปลความผลการประเมินจากการคำนวณหาค่าเฉลี่ยร้อยละและเปรียบเทียบกับระดับคะแนนคุณภาพการให้บริการ ดังนี้

3.8.2.1 ค่าเฉลี่ยร้อยละ คำนวณจากสูตร $(\text{ค่าเฉลี่ยที่ได้}/5) \times 100$

3.8.2.2 คะแนนคุณภาพการให้บริการ กำหนดคะแนนคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว ตามค่าเฉลี่ยร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยร้อยละมากกว่า 95 ขึ้นไป ได้คะแนนคุณภาพ 10 คะแนน

ค่าเฉลี่ยร้อยละไม่เกิน ร้อยละ 95 ได้คะแนนคุณภาพ 9 คะแนน

ค่าเฉลี่ยร้อยละไม่เกิน ร้อยละ 90 ได้คะแนนคุณภาพ 8 คะแนน

ค่าเฉลี่ยร้อยละไม่เกิน ร้อยละ 85 ได้คะแนนคุณภาพ 7 คะแนน

ค่าเฉลี่ยร้อยละไม่เกิน ร้อยละ 80 ได้คะแนนคุณภาพ 6 คะแนน

ค่าเฉลี่ยร้อยละไม่เกิน ร้อยละ 75 ได้คะแนนคุณภาพ 5 คะแนน

ค่าเฉลี่ยร้อยละไม่เกิน ร้อยละ 70 ได้คะแนนคุณภาพ 4 คะแนน

ค่าเฉลี่ยร้อยละไม่เกิน ร้อยละ 65 ได้คะแนนคุณภาพ 3 คะแนน

ค่าเฉลี่ยร้อยละไม่เกิน ร้อยละ 60 ได้คะแนนคุณภาพ 2 คะแนน

ค่าเฉลี่ยร้อยละไม่เกิน ร้อยละ 55 ได้คะแนนคุณภาพ 1 คะแนน

ค่าเฉลี่ยร้อยละไม่เกิน ร้อยละ 50 ได้คะแนนคุณภาพ 0 คะแนน

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ครั้งนี้ มีการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผล การประเมิน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการศึกษา
2. ลำดับการนำเสนอผลการศึกษา
3. ผลการศึกษา

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการศึกษา

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการศึกษา มีดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 ลำดับการนำเสนอผลการศึกษา

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ในภาพรวมและจำแนกตามงานที่ประเมิน ดังนี้

4.2.2.1 ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานด้านการให้บริการ จัดเก็บขยะ

4.2.2.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานด้านการช่วยเหลือ ประชาชน

4.2.2.4 ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานด้านการให้บริการ จัดเก็บภาษี

4.2.2.5 ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานด้านการให้บริการ ซ่อมแซมบำรุงถนน

4.2.3 ผลการศึกษาข้อมูลปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะ

4.3 ผลการศึกษา

4.3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษาและอาชีพ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	187	52.96
1.2 หญิง	167	47.04
รวม	354	100
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 20 ปี	64	18.03
2.2 20-39 ปี	96	27.04
2.3 40-59 ปี	119	33.80
2.4 60 ปี ขึ้นไป	75	21.13
รวม	354	100
3. การศึกษา		
3.1 ประถมศึกษา (ป. 4)	75	21.13
3.2 การศึกษาภาคบังคับ (ม. 3)	97	27.61
3.3 การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม. 6)	77	21.69
3.4 ปวช./ปวส. หรืออนุปริญญา	52	14.65
3.5 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	42	11.83
3.6 สูงกว่าปริญญาตรี	11	3.10
รวม	354	100
4. อาชีพ		
4.1 กรรมกร/รับจ้างทั่วไป	98	27.61
4.2 เกษตรกร	121	34.37
4.3 ค้าขาย	54	15.21
4.4 เจ้าของกิจการ	31	8.73
4.5 นักเรียน/นักศึกษา	27	7.61
4.6 รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	23	6.48
รวม	354	100

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 354 คน

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 52.96 และเพศหญิง จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 47.04
2. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ 40–59 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 33.80 รองลงมา คือ อายุ 20–39 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 27.04 อายุ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 21.13 อายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 18.03
3. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาภาคบังคับ (ม. 3) จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 27.61 รองลงมา คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม. 6) จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 21.69 ประถมศึกษา (ป. 4) จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 21.13 ปวช. ปวส. หรืออนุปริญญา จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 14.65 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 11.83 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10
4. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 34.37 รองลงมา คือ อาชีพกรรมกร/รับจ้างทั่วไป จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 27.61 อาชีพค้าขาย จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 15.21 อาชีพเจ้าของกิจการ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.73 อาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.61 รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.48

4.3.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ในภาพรวมและจำแนกตามงานที่ประเมิน

ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ในภาพรวมและจำแนกตามงานที่ประเมิน สรุปได้ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ในภาพรวมและจำแนกตามงานที่ประเมิน

งานที่ประเมิน	ผลการประเมิน			ร้อยละ	คะแนน
	\bar{X}	S.D.	การแปลความ		
1. ด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ	4.82	0.68	มากที่สุด	96.40	10
2. ด้านการช่วยเหลือประชาชน	4.83	0.70	มากที่สุด	96.60	10
3. ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี	4.79	0.67	มากที่สุด	95.80	10
4. ด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน	4.80	0.67	มากที่สุด	96.00	10
รวม	4.81	0.68	มากที่สุด	96.20	10

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.81 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการช่วยเหลือประชาชน มีค่าเฉลี่ย 4.83 รองลงมา คือ ด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ 4.82 ด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน มีค่าเฉลี่ย 4.80 และด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี มีค่าเฉลี่ย 4.79 ตามลำดับ

4.3.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอบัวต้อย จังหวัดยโสธร จำแนกตามงานและด้านที่ประเมิน

4.3.3.1 ด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ ด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ จำแนกตามด้านที่ประเมิน

รายการที่ประเมิน	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	การแปลความ
1. ด้านขั้นตอนการให้บริการ	4.79	0.73	มากที่สุด
1.1 ขั้นตอนการให้บริการมีความเหมาะสม สะดวกและรวดเร็ว	4.82	0.78	มากที่สุด
1.2 ขั้นตอนการให้บริการเป็นระบบและไม่ซับซ้อน	4.81	0.57	มากที่สุด
1.3 ขั้นตอนการให้บริการมีความต่อเนื่องและเหมาะสมกับเวลา	4.80	0.76	มากที่สุด
1.4 บริการตามขั้นตอนและตามลำดับก่อน-หลัง	4.75	0.84	มากที่สุด
1.5 บริการตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและเสร็จในเวลาที่กำหนด	4.78	0.68	มากที่สุด
2. ด้านช่องทางการให้บริการ	4.80	0.74	มากที่สุด
2.1 จัดบริการทางโทรศัพท์ เว็บไซต์ อีเมลหรือไลน์	4.76	0.78	มากที่สุด
2.2 ช่องทางการให้บริการเหมาะสม สะดวกและเพียงพอ	4.75	0.84	มากที่สุด
2.3 ประชาสัมพันธ์ช่องทางการบริการให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง	4.82	0.86	มากที่สุด
2.4 ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงช่องทางการบริการได้ง่ายและสะดวก	4.83	0.58	มากที่สุด
2.5 มีช่องทางให้บริการในวันหยุดและนอกเวลาราชการ	4.84	0.64	มากที่สุด
3. ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ	4.83	0.62	มากที่สุด
3.1 แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย	4.86	0.57	มากที่สุด
3.2 ใช้วาจาสุภาพและน่าฟัง	4.85	0.69	มากที่สุด
3.3 เป็นมิตรและยิ้มแย้มแจ่มใส	4.87	0.58	มากที่สุด
3.4 กระตือรือร้น เอาใจใส่และเต็มใจให้บริการ	4.79	0.62	มากที่สุด
3.5 แนะนำ ตอบปัญหา ชี้แจงข้อสงสัยและช่วยแก้ปัญหาได้	4.80	0.64	มากที่สุด
4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	4.86	0.64	มากที่สุด
4.1 สถานที่ ที่นั่งพัก ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาดและเพียงพอ	4.85	0.75	มากที่สุด
4.2 แผนผังแสดงขั้นตอน ป้ายประชาสัมพันธ์และจุดบริการที่ชัดเจน	4.87	0.84	มากที่สุด
4.3 เตรียมเอกสาร วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมืออย่างเพียงพอ	4.90	0.75	มากที่สุด
4.4 มีจุดรับ-ส่งเอกสาร บริการนำดื่ม วัตถุดิบหมุมและเจลล้างมือ	4.85	0.54	มากที่สุด
4.5 จัดภูมิทัศน์ภายนอกและที่จอดรถเหมาะสมและเพียงพอ	4.82	0.34	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.82	0.68	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานด้านการให้บริการจัดเก็บขยะของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยะลา โดยรวมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.82 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.86 รองลงมา คือ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.83 ด้านช่องทางการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.80 ด้านขั้นตอน การให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.79 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า

1. ด้านขั้นตอนการให้บริการ ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขั้นตอนการให้บริการมีความเหมาะสม สะดวกและรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย 4.82 รองลงมา คือ ขั้นตอนการให้บริการเป็นระบบและไม่ซับซ้อน มีค่าเฉลี่ย 4.81 ขั้นตอนการให้บริการมีความต่อเนื่องและเหมาะสมกับเวลา มีค่าเฉลี่ย 4.8 บริการตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและเสร็จในเวลาที่กำหนดมีค่าเฉลี่ย 4.78 และบริการตามขั้นตอนและตามลำดับก่อน-หลัง มีค่าเฉลี่ย 4.75 ตามลำดับ

2. ด้านช่องทางการให้บริการ ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีช่องทางให้บริการในวันหยุดและนอกเวลาราชการ มีค่าเฉลี่ย 4.84 ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงช่องทางการบริการได้ง่ายและสะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.83 ประชาสัมพันธ์ช่องทางการบริการให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย 4.82 จัดบริการทางโทรศัพท์ เว็บไซต์ อีเมลหรือไลน์ มีค่าเฉลี่ย 4.76 และช่องทางการให้บริการเหมาะสม สะดวกและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.75 ตามลำดับ

3. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เป็นมิตรและยิ้มแย้มแจ่มใส มีค่าเฉลี่ย 4.87 รองลงมา คือ แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย มีค่าเฉลี่ย 4.86 ใช้วาจาสุภาพและน่าฟัง มีค่าเฉลี่ย 4.85 แนะนำ ตอบปัญหา ชี้แจงข้อสงสัยและช่วยแก้ปัญหาได้ มีค่าเฉลี่ย 4.8 และกระตือรือร้น เอาใจใส่และเต็มใจให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.79 ตามลำดับ

4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เตรียมเอกสาร วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมืออย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.9 รองลงมา คือ แผนผังแสดงขั้นตอน ป้ายประชาสัมพันธ์และจุดบริการที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 4.87 สถานที่ ที่นั่งพัก ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาดและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.85 มีจุดรับ-ส่งเอกสาร บริการน้ำดื่ม วัตถุดิบและเจลล้างมือ มีค่าเฉลี่ย 4.85 และจัดภูมิทัศน์ภายนอกและที่จอดรถเหมาะสมและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.82 ตามลำดับ

4.3.3.2 ด้านการช่วยเหลือประชาชน

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชน
ที่มีต่อการให้บริการด้านการช่วยเหลือประชาชน จำแนกตามด้านที่ประเมิน

รายการที่ประเมิน	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	การแปลความ
1. ด้านขั้นตอนการให้บริการ	4.84	0.74	มากที่สุด
1.1 ขั้นตอนการให้บริการมีความเหมาะสม สะดวกและรวดเร็ว	4.84	0.86	มากที่สุด
1.2 ขั้นตอนการให้บริการเป็นระบบและไม่ซับซ้อน	4.83	0.57	มากที่สุด
1.3 ขั้นตอนการให้บริการมีความต่อเนื่องและเหมาะสมกับเวลา	4.87	0.76	มากที่สุด
1.4 บริการตามขั้นตอนและตามลำดับก่อน-หลัง	4.86	0.84	มากที่สุด
1.5 บริการตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและเสร็จในเวลาที่กำหนด	4.78	0.68	มากที่สุด
2. ด้านช่องทางการให้บริการ	4.82	0.76	มากที่สุด
2.1 จัดบริการทางโทรศัพท์ เว็บไซต์ อีเมลหรือไลน์	4.85	0.78	มากที่สุด
2.2 ช่องทางการให้บริการเหมาะสม สะดวกและเพียงพอ	4.86	0.84	มากที่สุด
2.3 ประชาสัมพันธ์ช่องทางการบริการให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง	4.82	0.76	มากที่สุด
2.4 ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงช่องทางการบริการได้ง่ายและสะดวก	4.76	0.78	มากที่สุด
2.5 มีช่องทางให้บริการในวันหยุดและนอกเวลาราชการ	4.83	0.64	มากที่สุด
3. ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ	4.83	0.66	มากที่สุด
3.1 แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย	4.86	0.78	มากที่สุด
3.2 ใช้วาจาสุภาพและน่าฟัง	4.85	0.69	มากที่สุด
3.3 เป็นมิตรและยิ้มแย้มแจ่มใส	4.87	0.58	มากที่สุด
3.4 กระตือรือร้น เอาใจใส่และเต็มใจให้บริการ	4.79	0.62	มากที่สุด
3.5 แนะนำ ตอบปัญหา ชี้แจงข้อสงสัยและช่วยแก้ปัญหาได้	4.80	0.64	มากที่สุด
4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	4.81	0.65	มากที่สุด
4.1 สถานที่ ที่นั่งพัก ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาดและเพียงพอ	4.82	0.87	มากที่สุด
4.2 แผนผังแสดงขั้นตอน ป้ายประชาสัมพันธ์และจุดบริการที่ชัดเจน	4.78	0.74	มากที่สุด
4.3 เตรียมเอกสาร วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมืออย่างเพียงพอ	4.84	0.75	มากที่สุด
4.4 มีจุดรับ-ส่งเอกสาร บริการน้ำดื่ม วัสดุอนามัยและเจลล้างมือ	4.80	0.54	มากที่สุด
4.5 จัดภูมิทัศน์ภายนอกและที่จอดรถเหมาะสมและเพียงพอ	4.82	0.34	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.83	0.70	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานด้านการช่วยเหลือประชาชนของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.83 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านขั้นตอนการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.84 รองลงมา คือ ด้านเจ้าหน้าที่

ให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.83 ด้านช่องทางการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.82 และด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.81 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า

1. ด้านขั้นตอนการให้บริการ ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขั้นตอนการให้บริการมีความต่อเนื่องและเหมาะสมกับเวลา มีค่าเฉลี่ย 4.87 รองลงมา คือ บริการตามขั้นตอนและตามลำดับก่อน-หลัง มีค่าเฉลี่ย 4.86 ขั้นตอนการให้บริการมีความเหมาะสม สะดวกและรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย 4.84 ขั้นตอนการให้บริการเป็นระบบและไม่ซับซ้อน มีค่าเฉลี่ย 4.83 และบริการตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและเสร็จในเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย 4.78 ตามลำดับ

2. ด้านช่องทางการให้บริการ ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ช่องทางการให้บริการเหมาะสม สะดวกและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.86 รองลงมา คือ จัดบริการทางโทรศัพท์ เว็บไซต์ อีเมลหรือไลน์ มีค่าเฉลี่ย 4.85 มีช่องทางให้บริการในวันหยุดและนอกเวลาราชการ มีค่าเฉลี่ย 4.83 ประชาสัมพันธ์ช่องทางการบริการให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย 4.82 และผู้รับบริการสามารถเข้าถึงช่องทางการบริการได้ง่ายและสะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.76 ตามลำดับ

3. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เป็นมิตรและยิ้มแย้มแจ่มใส มีค่าเฉลี่ย 4.87 รองลงมา คือ แต่งกายสุภาพเรียบร้อย มีค่าเฉลี่ย 4.86 ใช้วาจาสุภาพและน่าฟัง มีค่าเฉลี่ย 4.85 แนะนำ ตอบปัญหา ชี้แจงข้อสงสัย และช่วยแก้ปัญหาได้ มีค่าเฉลี่ย 4.80 และกระตือรือร้น เอาใจใส่และเต็มใจให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.79 ตามลำดับ

4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เตรียมเอกสาร วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมืออย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.84 รองลงมา คือ สถานที่ ที่นั่งพัก ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาดและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.82 จัดภูมิทัศน์ภายนอกและที่จอดรถเหมาะสมและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.82 มีจุดรับ-ส่งเอกสาร บริการน้ำดื่ม วัตถุดิบและเจลล้างมือ มีค่าเฉลี่ย 4.8 และแผนผังแสดงขั้นตอน ป้ายประชาสัมพันธ์และจุดบริการที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 4.78 ตามลำดับ

4.3.3.3 ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี จำแนกตามด้านที่ประเมิน

รายการที่ประเมิน	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	การแปลความ
1. ด้านขั้นตอนการให้บริการ	4.77	0.68	มากที่สุด
1.1 ขั้นตอนการให้บริการมีความเหมาะสม สะดวกและรวดเร็ว	4.73	0.54	มากที่สุด
1.2 ขั้นตอนการให้บริการเป็นระบบและไม่ซับซ้อน	4.81	0.57	มากที่สุด
1.3 ขั้นตอนการให้บริการมีความต่อเนื่องและเหมาะสมกับเวลา	4.79	0.76	มากที่สุด
1.4 บริการตามขั้นตอนและตามลำดับก่อน-หลัง	4.75	0.84	มากที่สุด
1.5 บริการตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและเสร็จในเวลาที่กำหนด	4.78	0.68	มากที่สุด
2. ด้านช่องทางการให้บริการ	4.78	0.72	มากที่สุด
2.1 จัดบริการทางโทรศัพท์ เว็บไซต์ อีเมลหรือไลน์	4.76	0.78	มากที่สุด
2.2 ช่องทางการให้บริการเหมาะสม สะดวกและเพียงพอ	4.75	0.84	มากที่สุด
2.3 ประชาสัมพันธ์ช่องทางการบริการให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง	4.82	0.76	มากที่สุด
2.4 ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงช่องทางการบริการได้ง่ายและสะดวก	4.76	0.58	มากที่สุด
2.5 มีช่องทางให้บริการในวันหยุดและนอกเวลาราชการ	4.83	0.64	มากที่สุด
3. ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ	4.83	0.66	มากที่สุด
3.1 แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย	4.86	0.78	มากที่สุด
3.2 ใช้วาจาสุภาพและน่าฟัง	4.85	0.69	มากที่สุด
3.3 เป็นมิตรและยิ้มแย้มแจ่มใส	4.87	0.58	มากที่สุด
3.4 กระตือรือร้น เอาใจใส่และเต็มใจให้บริการ	4.79	0.62	มากที่สุด
3.5 แนะนำ ตอบปัญหา ชี้แจงข้อสงสัยและช่วยแก้ปัญหาได้	4.80	0.64	มากที่สุด
4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	4.78	0.62	มากที่สุด
4.1 สถานที่ ที่นั่งพัก ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาดและเพียงพอ	4.76	0.75	มากที่สุด
4.2 แผนผังแสดงขั้นตอน ป้ายประชาสัมพันธ์และจุดบริการที่ชัดเจน	4.78	0.74	มากที่สุด
4.3 เตรียมเอกสาร วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมืออย่างเพียงพอ	4.75	0.75	มากที่สุด
4.4 มีจุดรับ-ส่งเอกสาร บริการน้ำดื่ม วัสดุอนามัยและเจลล้างมือ	4.79	0.54	มากที่สุด
4.5 จัดภูมิทัศน์ภายนอกและที่จอดรถเหมาะสมและเพียงพอ	4.82	0.34	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.79	0.67	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานด้านการให้บริการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.79 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.83 รองลงมา คือ ด้านช่องทาง

การให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.78 ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.78 และด้านขั้นตอนการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.77 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า

1. ด้านขั้นตอนการให้บริการ ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขั้นตอนการให้บริการเป็นระบบและไม่ซับซ้อน มีค่าเฉลี่ย 4.81 รองลงมา คือ ขั้นตอนการให้บริการมีความต่อเนื่องและเหมาะสมกับเวลา มีค่าเฉลี่ย 4.79 บริการตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและเสร็จในเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย 4.78 บริการตามขั้นตอนและตามลำดับก่อน-หลัง มีค่าเฉลี่ย 4.75 ขั้นตอนการให้บริการมีความเหมาะสม สะดวกและรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย 4.73 ตามลำดับ

2. ด้านช่องทางการให้บริการ ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีช่องทางให้บริการในวันหยุดและนอกเวลาราชการ มีค่าเฉลี่ย 4.83 รองลงมา คือ ประชาสัมพันธ์ช่องทางการบริการให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย 4.82 จัดบริการทางโทรศัพท์ เว็บไซต์ อีเมลหรือไลน์ มีค่าเฉลี่ย 4.76 ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงช่องทางการบริการได้ง่ายและสะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.76 และช่องทางการให้บริการเหมาะสม สะดวกและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.75 ตามลำดับ

3. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เป็นมิตรและยิ้มแย้มแจ่มใส มีค่าเฉลี่ย 4.87 รองลงมา คือ แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย มีค่าเฉลี่ย 4.86 ใช้งานสุภาพและน่าฟัง มีค่าเฉลี่ย 4.85 แนะนำ ตอบปัญหา ชี้แจงข้อสงสัยและช่วยแก้ปัญหาได้ มีค่าเฉลี่ย 4.80 และกระตือรือร้น เอาใจใส่และเต็มใจให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.79 ตามลำดับ

4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จัดภูมิทัศน์ภายนอกและที่จอดรถเหมาะสมและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.82 รองลงมา คือ มีจุดรับ-ส่งเอกสาร บริการน้ำดื่ม วัตถุดิบภูมิและเจลล้างมือ มีค่าเฉลี่ย 4.79 แผ่นผังแสดงขั้นตอน ป้ายประชาสัมพันธ์และจุดบริการที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 4.78 สถานที่ ที่นั่งพัก ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาดและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.76 และเตรียมเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมืออย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.75 ตามลำดับ

4.3.3.4 ด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชน
ที่มีต่อการให้บริการด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน จำแนกตามด้านที่ประเมิน

รายการที่ประเมิน	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	การแปลความ
1. ด้านขั้นตอนการให้บริการ	4.82	0.68	มากที่สุด
1.1 ขั้นตอนการให้บริการมีความเหมาะสม สะดวกและรวดเร็ว	4.87	0.56	มากที่สุด
1.2 ขั้นตอนการให้บริการเป็นระบบและไม่ซับซ้อน	4.75	0.57	มากที่สุด
1.3 ขั้นตอนการให้บริการมีความต่อเนื่องและเหมาะสมกับเวลา	4.82	0.76	มากที่สุด
1.4 บริการตามขั้นตอนและตามลำดับก่อน-หลัง	4.86	0.84	มากที่สุด
1.5 บริการตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและเสร็จในเวลาที่กำหนด	4.79	0.68	มากที่สุด
2. ด้านช่องทางการให้บริการ	4.79	0.63	มากที่สุด
2.1 จัดบริการทางโทรศัพท์ เว็บไซต์ อีเมลหรือไลน์	4.74	0.78	มากที่สุด
2.2 ช่องทางการให้บริการเหมาะสม สะดวกและเพียงพอ	4.75	0.57	มากที่สุด
2.3 ประชาสัมพันธ์ช่องทางการบริการให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง	4.85	0.59	มากที่สุด
2.4 ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงช่องทางการบริการได้ง่ายและสะดวก	4.79	0.58	มากที่สุด
2.5 มีช่องทางให้บริการในวันหยุดและนอกเวลาราชการ	4.83	0.64	มากที่สุด
3. ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ	4.81	0.59	มากที่สุด
3.1 แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย	4.84	0.56	มากที่สุด
3.2 ใช้วาจาสุภาพและน่าฟัง	4.72	0.54	มากที่สุด
3.3 เป็นมิตรและยิ้มแย้มแจ่มใส	4.81	0.58	มากที่สุด
3.4 กระตือรือร้น เอาใจใส่และเต็มใจให้บริการ	4.80	0.62	มากที่สุด
3.5 แนะนำ ตอบปัญหา ชี้แจงข้อสงสัยและช่วยแก้ปัญหาได้	4.86	0.64	มากที่สุด
4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	4.77	0.76	มากที่สุด
4.1 สถานที่ ที่นั่งพัก ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาดและเพียงพอ	4.75	0.84	มากที่สุด
4.2 แผนผังแสดงขั้นตอน ป้ายประชาสัมพันธ์และจุดบริการที่ชัดเจน	4.86	0.75	มากที่สุด
4.3 เตรียมเอกสาร วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมืออย่างเพียงพอ	4.72	0.65	มากที่สุด
4.4 มีจุดรับ-ส่งเอกสาร บริการน้ำดื่ม วัสดุณภูมิและเจลล้างมือ	4.76	0.74	มากที่สุด
4.5 จัดภูมิทัศน์ภายนอกและที่จอดรถเหมาะสมและเพียงพอ	4.75	0.83	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.80	0.67	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุง ถนนของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.80 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านขั้นตอนการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.82 รองลงมา คือ ด้านเจ้าหน้าที่

ให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.81 ด้านช่องทางการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.79 และด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.77 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในรายละเอียด ในแต่ละด้าน พบว่า

1. ด้านขั้นตอนการให้บริการ ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีขั้นตอนการให้บริการมีความเหมาะสม สะดวกและรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย 4.87 รองลงมา คือ บริการตามขั้นตอนและตามลำดับก่อน-หลัง มีค่าเฉลี่ย 4.86 ขั้นตอนการให้บริการมีความต่อเนื่องและเหมาะสมกับเวลา มีค่าเฉลี่ย 4.82 บริการตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและเสร็จในเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย 4.79 ขั้นตอนการให้บริการเป็นระบบและไม่ซับซ้อน มีค่าเฉลี่ย 4.75 ตามลำดับ

2. ด้านช่องทางการให้บริการ ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประชาสัมพันธ์ช่องทางการบริการให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย 4.85 รองลงมา คือ มีช่องทางให้บริการในวันหยุดและนอกเวลาราชการ มีค่าเฉลี่ย 4.83 ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงช่องทางการบริการได้ง่ายและสะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.79 ช่องทางการให้บริการเหมาะสม สะดวก และเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.75 จัดบริการทางโทรศัพท์ เว็บไซต์ อีเมลหรือไลน์ มีค่าเฉลี่ย 4.74 ตามลำดับ

3. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ แนะนำ ตอบปัญหา ชี้แจงข้อสงสัยและช่วยแก้ปัญหาได้ มีค่าเฉลี่ย 4.86 รองลงมา คือ แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย มีค่าเฉลี่ย 4.84 เป็นมิตรและยิ้มแย้มแจ่มใส มีค่าเฉลี่ย 4.81 กระตือรือร้น เอาใจใส่และเต็มใจให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.80 และใช้วาจาสุภาพและน่าฟัง มีค่าเฉลี่ย 4.72 ตามลำดับ

4. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ประชาชนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ แผนผังแสดงขั้นตอน ป้ายประชาสัมพันธ์และจุดบริการที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 4.86 รองลงมา คือ มีจุดรับ-ส่งเอกสาร บริการน้ำดื่ม วัตถุอันตรายและเจลล้างมือ มีค่าเฉลี่ย 4.76 สถานที่ ที่นั่งพัก ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาดและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.75 จัดภูมิทัศน์ภายนอกและที่จอดรถเหมาะสมและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.75 และเตรียมเอกสาร วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมืออย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.72 ตามลำดับ

4.3.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะ จำแนกตามงานที่ประเมิน สรุปได้ดังนี้

4.3.4.1 ด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ มีข้อเสนอแนะควรมีถังขยะเพียงพอในการบริการจัดเก็บขยะ เทศบาลควรมีการอบรมให้ประชาชนรู้จักคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง ควรมีการประสานและร่วมกันวางแผนการจัดเก็บและขนถ่ายขยะมูลฝอยชุมชนกับภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

4.3.4.2 ด้านการช่วยเหลือประชาชน มีข้อเสนอแนะควรมีการจัดบริการเชิงรุกออกเยี่ยมและมอบสิ่งของแก่ประชาชนกลุ่มเปราะบาง ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่ประชาชนในพื้นที่

4.3.4.3 ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี มีข้อเสนอแนะให้พัฒนาเกี่ยวกับขั้นตอนการให้บริการเป็นระบบและไม่ซับซ้อน ความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการ และมีช่องทางการให้บริการในวันหยุดและนอกเวลาราชการ ทำงานเชิงรุก มีป้ายประชาสัมพันธ์ และป้ายแสดงจัดบริการต่าง ๆ อย่างชัดเจน แจ้งอัตราการจัดเก็บภาษีและแจ้งเตือนประชาชนอย่างสม่ำเสมอ

4.3.4.4 ด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน มีข้อเสนอแนะควรมีช่องทางการแจ้งซ่อมถนนที่ชำรุดทางออนไลน์ มีเจ้าหน้าที่ออกสำรวจถนนและปรับปรุงถนนที่มีความชำรุดอย่างสม่ำเสมอ มีการซ่อมแซมถนนทางด้านการเกษตรให้พี่น้องเกษตรกร

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ครั้งนี้ มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) สามารถสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การศึกษาเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ครั้งนี้ สามารถสรุปผล ได้ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 354 คน พบว่า

5.1.1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 52.96 และเพศหญิง จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 47.04

5.1.1.2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ 40-59 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 33.80 รองลงมา คือ อายุ 20-39 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 27.04 อายุ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 21.13 อายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 18.03

5.1.1.3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาภาคบังคับ (ม. 3) จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 27.61 รองลงมา คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม. 6) จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 21.69 ประถมศึกษา (ป. 4) จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 21.13 ปวช. ปวส. หรืออนุปริญญา จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 14.65 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 11.83 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10

5.1.1.4 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 34.37 รองลงมา คือ อาชีพกรรมกร/รับจ้างทั่วไป จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 27.61 อาชีพค้าขาย จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 15.21 อาชีพเจ้าของกิจการ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.73 อาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.61 รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.48

5.1.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร สรุปได้ดังนี้

5.1.2.1 ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.81 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการช่วยเหลือประชาชน มีค่าเฉลี่ย 4.83 รองลงมา คือ ด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ 4.82 ด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน มีค่าเฉลี่ย 4.80 และด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี มีค่าเฉลี่ย 4.79 ตามลำดับ

5.1.2.2 ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานด้านการให้บริการจัดเก็บขยะของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.82 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.86 รองลงมา คือ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.83 ด้านช่องทางการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.80 ด้านขั้นตอนการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.79 ตามลำดับ

5.1.2.3 ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานด้านการช่วยเหลือประชาชนของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.83 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านขั้นตอนการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.84 รองลงมา คือ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.83 ด้านช่องทางการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.82 และด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.81 ตามลำดับ

5.1.2.4 ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานด้านการให้บริการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.79 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.83 รองลงมา คือ ด้านช่องทางการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.78 ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.78 และด้านขั้นตอนการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.77 ตามลำดับ

5.1.2.5 ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนนของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.80 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านขั้นตอนการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.82 รองลงมาด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.81 ด้านช่องทางการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.79 และด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.77 ตามลำดับ

5.1.3 ปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร สรุปได้ดังนี้

5.1.3.1 ประชาชนผู้รับบริการมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการในภาพรวมทุกงานและทุกด้าน ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะ จำแนกตามงานที่ประเมิน สรุปได้ดังนี้

1.1) ด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ มีข้อเสนอแนะควรมีถังขยะเพียงพอในการบริการจัดเก็บขยะ เทศบาลควรมีการอบรมให้ประชาชนรู้จักคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง ควรมีการประสานและร่วมกันวางแผนการจัดเก็บและขนถ่ายขยะมูลฝอยชุมชนกับภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

1.2) ด้านการช่วยเหลือประชาชน มีข้อเสนอแนะควรมีการจัดบริการเชิงรุกออกเยี่ยมและมอบสิ่งของแก่ประชาชนกลุ่มเปราะบาง ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่ประชาชนในพื้นที่

1.3) ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี มีข้อเสนอแนะให้พัฒนาเกี่ยวกับขั้นตอนการให้บริการเป็นระบบและไม่ซับซ้อน ความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการ และมีช่องทางการให้บริการในวันหยุดและนอกเวลาราชการ ทำงานเชิงรุก มีป้ายประชาสัมพันธ์ และป้ายแสดงจัดบริการต่าง ๆ อย่างชัดเจนแจ้งอัตราการจัดเก็บภาษีและแจ้งเตือนประชาชนอย่างสม่ำเสมอ

1.4) ด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน มีข้อเสนอแนะควรมีช่องทางการแจ้งซ่อมถนนที่ชำรุดทางออนไลน์ มีเจ้าหน้าที่ออกสำรวจถนนและปรับปรุงถนนที่มีความชำรุดอย่างสม่ำเสมอ มีการซ่อมแซมถนนทางด้านการเกษตรให้พี่น้องเกษตรกร

5.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ครั้งนี้ สรุปผลได้ดังนี้

5.2.1 ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.81 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการช่วยเหลือประชาชน มีค่าเฉลี่ย 4.83 รองลงมา คือ ด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ 4.82 ด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน มีค่าเฉลี่ย 4.80 และด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี มีค่าเฉลี่ย 4.79 ตามลำดับ

สาเหตุที่ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ในระดับมากที่สุด ทั้งในภาพรวม ในทุกงานและในทุกด้านที่ประเมิน เป็นผลเนื่องมาจาก

5.2.1.1 เทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ได้ศึกษา และนำแนวคิดเกี่ยวกับหลักการและแนวทางการให้บริการของ ชัยสมพล ชาวประเสริฐ (2547, น. 32) และกุลธนา พงษ์ศรี (2542, น. 28) ที่กล่าวไว้ว่า การให้บริการกับผู้รับบริการควรเป็นไปตามหลักความสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลเป็นส่วนใหญ่ หลักความสม่ำเสมอ หลักความเสมอภาค หลักความประหยัด และหลักความสะดวก ผสมกับหลักการให้บริการของกำพล เกียรติปฐมชัย (2548, น. 57) ที่กล่าวไว้ว่า คือ ความน่าเชื่อถือ (Reliability) การตอบสนอง (responsiveness) และความสามารถ (Competence) รวมทั้งหลักการให้บริการของชูศรี ออสตรีย (2542, น. 4) และจินตนา บุญบงการ (2545, น. 40) ที่ได้สรุปความหมายของคำว่า SERVICES ไว้ว่า S = Smiling and Sympathy ยิ้มแย้มแจ่มใสและเอาใจเขามาใส่ใจเรา เห็นอกเห็นใจต่อความยากลำบากของลูกค้า E = Early Response ตอบสนองต่อความประสงค์ของลูกค้าอย่างรวดเร็ว R = Respectful แสดงออกถึงความนับถือและให้เกียรติลูกค้า V = Voluntariness manner สมัคใจและเต็มใจที่จะให้บริการ I = Image Enhancing รักษาภาพพจน์ของผู้ให้บริการ และขององค์กร C = Courtesy กิริยาอาการอ่อนโยน สุภาพ มีมารยาทดี อ่อนน้อม ถ่อมตน และ E = Enthusiasm กระฉับกระเฉง กระตือรือร้นที่จะให้บริการลูกค้าเกิดความประทับใจเป็นแนวทางในการให้บริการแก่ประชาชนทุกคนอย่างได้ผลดี

5.2.1.2 เทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร มีการพัฒนาบุคลากร โดยการประชุม อบรม สัมมนาเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการให้บริการของแต่ละงานมีการพัฒนา ด้านบุคลิกภาพ เช่น การมีวัฒนธรรมการแต่งกายของเจ้าหน้าที่ในแต่ละวัน การทักทาย การใช้คำพูด ที่สุภาพและเหมาะสมกับประชาชนผู้ให้บริการได้อย่างสุภาพและเหมาะสมมีความกระตือรือร้นและตั้งใจ และมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่ประชาชนให้เกิดความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้

5.2.1.3 เทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร มีการกำหนดแนวทางการให้บริการแก่ประชาชนทุกคนเท่าเทียมกันตามระบบ One Stop Service มีการกำหนดขั้นตอน การให้บริการ มีแผนผัง มีการเตรียมเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ มีช่องทางการบริการและจัดเจ้าหน้าที่ ให้พร้อมที่จะบริการได้อย่างรวดเร็วและเสร็จภายในเวลาที่กำหนด

5.2.1.4 เทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ได้จัดให้มีการบริการนอก พื้นที่ทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการและในวันหยุด มีบริการเก็บขยะ ทำความสะอาดถนน หนทางในชุมชนจัดให้มีการบริการตามความจำเป็นหรือความเดือดร้อนของประชาชน เช่น เกิดพายุ ไฟไหม้ น้ำท่วม หรือการบริการน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภคในหน้าแล้ง บริการฉีดวัคซีนสัตว์เลี้ยงและจัดอบรม กลุ่มวิชาชีพแก่ประชาชน เป็นต้น

5.2.1.5 เทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ได้ให้ความสำคัญกับ ประชาชนเป็นสำคัญได้มีการเข้าไปมีส่วนร่วมในงานสำคัญ เช่น การทำบุญตามประเพณี วันสำคัญต่าง ๆ ทางสังคมทั้งที่เป็นส่วนรวม และงานส่วนตัวหรือครัวเรือนทั้งงานมงคลต่าง ๆ รวมทั้งงานฌาปนกิจศพภายใน เขตของเทศบาลตำบลป่าต้วทุกหมู่บ้าน โดยนำคณะเจ้าหน้าที่ทุกคนไปให้บริการ สนับสนุน ช่วยเหลือ รวมทั้งให้กำลังใจแก่เจ้าภาพอย่างเหมาะสม จึงทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับ “มากที่สุด”

5.2.1.6 เจ้าหน้าที่และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ส่วนใหญ่เป็นลูก หลานหรือญาติ ๆ ของประชาชนในตำบล รู้จักกันและมีความคุ้นเคยกัน เป็นอย่างดี มีความเข้าใจสภาพปัญหาพื้นฐานของครัวเรือนและความต้องการ ของประชาชน และมีความพร้อม ที่จะให้บริการประชาชน จึงสามารถใช้พื้นฐานของความคุ้นเคยและความสัมพันธ์ที่ดีสร้างมิติของ การให้บริการที่สนองความต้องการได้เป็นอย่างดีและน่าพอใจ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงส่งผลให้ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของเทศบาลตำบล ป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร และผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (2559, น. 54-59) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจ ของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางโปรง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางโปรง คิดเป็นร้อยละ 96.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านขั้นตอนการให้บริการประชาชนมีความพึงพอใจ ต่อการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 98.13 ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 98.59 ด้านช่องทางการให้บริการประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการ คิดเป็น ร้อยละ 90.92 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 97.83 ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการศึกษาของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้าน จอมบึง (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของ เทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่น อำเภอนาทม จังหวัดน่าน พบว่า ผู้รับบริการมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ

ในระดับมากที่สุด เท่ากับ 4.68 โดยงานบริการกองช่าง มีระดับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.71 รองลงมา คือ งานบริการกองคลัง มีระดับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.69 งานบริการกองสวัสดิการสังคมและงานบริการสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่น มีระดับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.67 ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลเมืองหนองสำโรง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลเมืองหนองสำโรง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.86 ด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรผู้ให้บริการมีความพึงพอใจสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 4.88 รองลงมา คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.86 ด้านช่องทางการให้บริการและด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.85 เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ประเมินความพึงพอใจในภาพรวม พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจ คิดเป็นร้อยละ 97.20 โดยประชาชนมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการของงานทะเบียนในภาพรวม ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.83 คิดเป็นร้อยละ 96.60 งานโยธา การขออนุญาตปลูกสิ่งก่อสร้างมีความพึงพอใจในภาพรวม ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.82 คิดเป็นร้อยละ 96.40 งานเทศกิจหรือป้องกันบรรเทาสาธารณภัย มีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.89 คิดเป็นร้อยละ 97.80 งานรายได้หรือภาษีมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.85 คิดเป็นร้อยละ 97.00 และงานสาธารณสุขมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.92 คิดเป็นร้อยละ 98.40 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุธรรม ขนาศักดิ์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการงานบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า จังหวัด พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.66 รองลงมา คือ ด้านขั้นตอนการให้บริการ และด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.65 ด้านช่องทางการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.64 โดยผลการพิจารณาเป็นงาน พบว่า งานให้บริการขออนุญาตก่อสร้างอาคารและการดำเนินการการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 4.69 รองลงมา คือ งานสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและผู้พิการ มีค่าเฉลี่ย 4.64 และการให้ความช่วยเหลือด้านป้องกันบรรเทาสาธารณภัยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.60 ตามลำดับ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (2562, น. 68-69) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเคียน อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 พบว่า การให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเคียน อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.59 คิดเป็นร้อยละ 91.73 โดยเมื่อพิจารณาในรายโครงการ พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่องานด้านภาษีบำรุงท้องที่ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.63 คิดเป็นร้อยละ 92.49 รองลงมา ได้แก่ งานด้านบริการซ่อมแซมไฟฟ้าสาธารณะ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.62 คิดเป็นร้อยละ 92.42 และงานด้านป้องกันและระงับอัคคีภัย อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.56 คิด เป็นร้อยละ 91.07 ส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่ งานด้านร้องทุกข์ ร้องเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.55 คิดเป็นร้อยละ 90.93 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในภาพรวมรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.70 โดยมีความพึงพอใจมากที่สุดในด้าน เจ้าหน้าที่/บุคลากรให้บริการคิดเป็นร้อยละ 92.35 รองลงมา คือ ด้านผลการปฏิบัติงานคิดเป็นร้อยละ 92.24 ด้านกระบวนการ

/ขั้นตอนการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 91.55 ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก คิดเป็นร้อยละ 91.33 และด้านช่องทางการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 91.15 ตามลำดับ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ

แม้ว่าประชาชนจะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร อยู่ในระดับมากที่สุด ในภาพรวม ทุกงาน ทุกด้าน และทุกรายการที่ประเมิน แต่ก็มีบางรายการ ประเมินในแต่ละงานและในแต่ละด้านที่มีผลการประเมินต่ำกว่ารายการอื่น ๆ และมีประชาชนผู้รับบริการ ได้ให้ข้อเสนอแนะในภาพรวม เพื่อการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) ดังนี้

5.3.1.1 ประชาชนผู้รับบริการมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการ ในภาพรวม ทุกงานและทุกด้าน ดังนี้

- 1) ควรปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการให้มีความต่อเนื่องและเหมาะสมกับเวลา
- 2) ควรมีการให้บริการตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและเสร็จในเวลาที่กำหนด
- 3) ควรมีการประชาสัมพันธ์ช่องทางการบริการในหลาย ๆ ช่องทางและเน้นย้ำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงจะได้เข้าใจและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
- 4) ควรจัดให้มีช่องทางการให้บริการในวันหยุดและนอกเวลาราชการเพื่อความสะดวก
- 5) เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการควรศึกษาและทำความเข้าใจขั้นตอน วิธีการดำเนินการ ให้ชัดเจนเพื่อที่จะสามารถให้คำแนะนำ ตอบปัญหา ชี้แจงข้อสงสัยและช่วยแก้ปัญหาแก่ผู้รับบริการ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- 6) ควรจัดให้มีแผนผังแสดงขั้นตอน ป้ายประชาสัมพันธ์และจุดบริการที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถใช้บริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และเกิดความพึงพอใจในการรับบริการ
- 7) ควรสถานที่ ที่นั่งพัก ห้องน้ำ ห้องส้วมให้สะอาดและเพียงพอกับประชาชน ที่ไปรับบริการ เพราะบางโอกาสมีผู้ไปร่วมงานและขอรับบริการเป็นจำนวนมาก
- 8) ควรจัดภูมิทัศน์ภายนอกให้สวยงาม มีพื้นที่สีเขียวเป็นสวนหย่อม ไม้ดอกไม้ประดับทางเดินที่สะอาด และสวยงาม และจัดให้มีที่สำหรับจอดรถของผู้ไปใช้บริการอย่างเป็นระบบ ปลอดภัยเหมาะสมและเพียงพอ

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป

5.3.2.1 ควรจัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการในทุกงาน ของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว และควรดำเนินการประเมินทุกปีงบประมาณ เพื่อเป็นสารสนเทศ ในการพัฒนาการปฏิบัติงานในปีต่อไป

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบเฉพาะของเทศบาลตำบลป่าต้วที่จะสร้างความพึงพอใจและความประทับใจการให้บริการแก่ประชาชนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในแต่ละงาน และในทุกด้านที่ทำการประเมิน

5.3.2.3 ควรมีการศึกษารูปแบบและวิธีการปฏิบัติงานการให้บริการประชาชนจากเทศบาล
ตำบลป่าต้วที่มีผลการประเมินที่สูงที่สุดหรือได้รับการยอมรับว่ามีผลงานดีเด่นในด้านการให้บริการ
ประชาชน

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2550). *คู่มือปฏิบัติงาน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ปี 2555*. กรุงเทพฯ: อสราศึกษาดินแดนกรมการปกครอง.
- กาญจน์ เรืองมนตรี. (2543). *เอกสารประกอบการบรรยายในชั้นเรียน*. มหาสารคาม: ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
- กำพล เกียรติปฐมชัย. (2548). *การสื่อสารมนุษย์สัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: เอ็มพันธ์.
- กุลธนา พงศ์ธร. (2542). *ประโยชน์การบริหารในงานบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เกรียงไกร ภูมิพล. (2552, มกราคม 4). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของกรุงเทพมหานคร: ศึกษากรณีสำนักงานเขตดินแดง*. สืบค้นจาก <http://www.tkc.go.th/thesis/abstract.asp?item id=6445>.
- คณะบดีคณะเภสัชศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2552). *ความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการของสำนักงานคณะบดีคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. สืบค้นจาก <http://pharm.kku.ac.th/km/data/2008-01-06 km2/app.doc>
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. (2559). *รายงานการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลวังคันทน์ อำเภอสี จันทบุรี*. ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (2561). *รายงานการประเมินความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการในงานบริการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (2563). *การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อคุณภาพการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ครุฑ ชัยพร. (2554). *ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการให้บริการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลคำแมด อำเภอคำชะอี จังหวัดขอนแก่น (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีมหาบัณฑิต)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จรรยา จันทะเดช. (2553). *ความพึงพอใจของผู้ชำระภาษีต่อการให้บริการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีมหาบัณฑิต)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จินตนา บุญบัง. (2545). *ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง หลักสูตรการบริหารงาน การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่*. กรุงเทพฯ: อาทิตยโปรดักส์ กรุ๊ป.
- จิระศักดิ์ เจริญจิตร. (2543). *ความพึงพอใจของผู้ใช้น้ำประปาต่อการให้บริการของสำนักงานประปาเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
- ฉัตรยาพร เสมอใจ. (2549). *การจัดการและการตลาดบริการ*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

- เฉลิมพร อภิชนาพงศ์. (2553). ความพึงพอใจของผู้รับบริการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง. ใน *สุทธิปริทัศน์* สืบค้นจาก www.dpu.ac.th/dpurc/assets/uploads/magazine/8hmqimn7q58g04s.pdf 12/04/59
- ชนะดา วีระพันธ์. (2554). รายงานความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเก่า อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัยสมพล ขาวประเสริฐ. (2547). *การตลาดบริการ*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ชูศรี ออสเตเรีย. (2542). *คุณภาพการบริการออมสินปี 2000” ออมสินพัฒนา*. 6(5), 4.
- โชติช่วง ภิรมณ์. (2548). ความพึงพอใจของลูกค้าต่อบริการสินเชื่อของธนาคารอาคารสงเคราะห์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ณัฐฉา พิริยะจิระอนันต์. (2544). *การตลาดธุรกิจบริการ*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น
- ดุสิตวัฒน์ แก้วอินทร์ และคณะ. (2560). รายงานการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อหิน อำเภอปากชม จังหวัดเลย. *การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ (ครั้งที่ 4)*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์. (2546). *การเมืองยุคปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน
- ธีรกิต นวรัตน์ ณ อยุธยา. (2549). *การตลาดบริการ แนวคิดและกลยุทธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรทัต ชูคำ. (2543). *ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจเจ้าหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และพนักงานเทศบาลตำบล ภายใต้พระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดพัทลุง* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์, และ แก้วคำ ไกรสรพงษ์. (2544). *การปกครองส่วนท้องถิ่นกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2547). *การเมืองของไทย*. กรุงเทพฯ: พลัสเพรส.
- นรินทร์ คลังผา. (2552). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 6)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *วิธีการสร้างสถิติสำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 6)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปฐม มณีโรจน์. (2543). *ทฤษฎีองค์กร*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,
- ปริญญา จเรรัตน์, วิโรจน์ ฤทธิ์ฤชัย, อานุภาพ เสี่ยงสาย, และแพรวพรรณ ชูช่วย. (2551). ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ผลิตและผู้ใช้หญ้าแพงโกล่าต่อกิจกรรมนาหญ้าและพัฒนาอาชีพผลิตเสบียงสัตว์เพื่อการจำหน่าย. กรุงเทพฯ: กองอาหารปศุสัตว์.

- ประทีป หมวกสกุล. (2559). รายงานการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลปลู้ง อำเภอสว่างพสุ จังหวัดนราธิวาส. นราธิวาส: มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.
- พงษ์ศักดิ์ บัวหยาด. (2543). การพัฒนาคนเข้าสู่อาชีพ. กรุงเทพฯ: เอ็มพันธ์.
- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. (2551). แบบรายงานผลการสำรวจสถานภาพของระบบการอำนวยความสะดวกประชาชน. สืบค้นจาก <http://209.85.175.104/search?q=cach:097JGXEV5mEJ:oldweb.opdc.go.th/NewsInfo/Upload/1094984027.doc>.
- พรณี ข.เจนจิต. (2542). จิตวิทยาการเรียนรู้การสอน. กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์.
- พรณี พรหมน้อย. (2554). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พิชิต สุขเจริญพงษ์. (2548). การตลาดเพื่อสร้างกำไร: กุญแจแห่งความสำเร็จของธุรกิจ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ภนิดา ชัยปัญญา. (2541). ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อกิจกรรมไร่นาสวนผสมภายใต้โครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรของจังหวัดเชียงราย (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภัทรดา ลิ้มพะสุด. (2540). การเมืองในยุคปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : วังอักษร.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ. (2559). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางโพร่ง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.
- มหาวิทยาลัยแม่โจ้. (2561). การประเมินผลความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนผาก อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ยุพาวรรณ วรรณวานิชย์. (2548). การจัดการการตลาดบริการ. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- เลขานุการการเคหะสหเวชศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2552). ความพึงพอใจการให้บริการของงานธุรการ คณะสหเวชศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร. สืบค้นจาก <http://www.ahs.nu.ac.th/branch/secretaryprogram.htm>.
- วรเดช จันทรดร. (2545). การพัฒนาต้นแบบการบริการสาธารณะที่เป็นเลิศ: กรณีศึกษาจากต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: สถาบันมาตรฐานภาครัฐแห่งประเทศไทย.
- วิรัช วิรัชนิการวรรณ. (2536). การบริหารงานพัฒนาชนบท การพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารงานพัฒนาสภาพตำบล: สาเหตุและแนวทางแก้ไข. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิวัฒน์ หล่อพัฒนเกษม. (2550). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขภาคกิจการประปาของเทศบาลตำบลโคกกรวด อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาอิสระ รป.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
- วีระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. (2543). คุณภาพในงานบริการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี.
- วีระรัตน์ กิจเลิศไพโรจน์. (2547). การตลาดธุรกิจบริการ. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.

- ศิริกร ไชยชนะ. (2553). ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2543). การบริหารการตลาด. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ศิวฤทธิ์ พงศกรรังศิลป์. (2547). หลักการตลาด. กรุงเทพฯ: ท็อป.
- ศุภรา จิตภักดิ์รัตน์. (2547). การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษระดับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สถาบันวิจัยและพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. (2562). รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเคียน อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สถาบันวิจัยและพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. (2559). รายงานการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่นอำเภอดำรงวิทยารัษฎานุประดิษฐ์ จังหวัดกาญจนบุรี. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. (2560). การประเมินความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างก่อ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- สถาบันวิจัยและพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. (2560). รายงานการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลเมืองหนองลำโรง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- สมชัย เลิศทิววงศ์. (2544). ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการทำความสะอาดของบริษัท พี. ซี. เอ็นเตอร์ไพรส์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). การวัดผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมบูรณ์ พรธนาภพ. (2540). หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: องค์กรศิลปการพิมพ์.
- สมิต สัจฉกร. (2546). การต้อนรับและบริการที่เป็นเลิศ. กรุงเทพฯ : สายธาร.
- สาโรจ ไชยสมบัติ. (2543). ความพึงพอใจในการทำงานของครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- สิริโฉม พิเชษฐบุญเกียรติ. (2553). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ประเมินโครงการโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่เชียงราย. เชียงราย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่เชียงราย.
- สุธี นาทวรทัต. (2540). การบริหารธุรกิจขนาดย่อมและการค้าปลีก. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- สุธรรม ขนาศักดิ์. (2560). การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการงานบริการ
สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล. สงขลา: มหาวิทยาลัย
ทักษิณ.
- สุรเชษฐ์ ปิตะวาสนา. (2544). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลศรีดอนไผ่.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุรพล ศรีธรรม. (2544). การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอ
แม่สาย จังหวัดเชียงราย (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงราย: สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- สุรียา พุดมพวง. (2547). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ช่วยหัวหน้างานประถมศึกษาอำเภอ
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรศักดิ์ อมรัตน์ศักดิ์. (2548). การประเมินผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- เสถียร เหลืองอร่าม. (2549). หลักการบริหารงานบุคคล (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โพธิ์สามต้น.
- หจก. ชูเพ็ญ. (2551). โครงสร้าง ภาระหน้าที่ และความสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น.
กรุงเทพฯ: วิถีทรรศน์.
- องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สา. (2552). โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลแม่สา. สืบค้นจาก http://www.maesaorg/page/type_detail.php?texttyp id=6.
- องค์การบริหารส่วนตำบลอุดมทรัพย์. (2559). รายงานประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อ
เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรผู้ให้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลอุดมทรัพย์ อำเภอวังน้ำเขียว
จังหวัดนครราชสีมา. นครราชสีมา: องค์การบริหารส่วนตำบลอุดมทรัพย์.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล, ดลยา จาตุรงค์กุล. และพิมพ์เดือน จาตุรงค์กุล. (2546). การตลาดบริการ. กรุงเทพฯ:
เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- อนุสรณ์ ศรีจันทร์. (2550). ความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในอำเภอยาน
จังหวัดเชียงรายต่อการกระจายอำนาจการบริหารงานสาธารณสุขมูลฐานสู่องค์การบริหาร
ส่วนตำบล มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. เชียงราย: มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- อเนก กลยาณี. (2542). ความพึงพอใจของนักเรียนนอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาวิธีการ
เรียนทางไกลที่มีบทบาทครูประจำกลุ่มจังหวัดสกลนคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อภิชาติ พจน์จิราภรณ์. (2547). มนุษย์สัมพันธ์ในการทำงาน. กรุงเทพฯ: เอ็มพันธ์.
- อาภา อยู่สุข และคณะ. (2561). การสำรวจความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลตาลโกน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ประจำปีงบประมาณ
2561. สกลนคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร.
- อรรถกิจ กรณ์ทอง. (2545). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดระบบสายตรวจ (วิทยานิพนธ์ปริญญา
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อิทธิรัตน์ อุสาห์. (2545). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตในเขตเทศบาลนครขอนแก่น
(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อินทิรา เพ็งแก้ว. (2548). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.

Cooper, A.M. (1985). *How to supervise people*. New York: McGraw-Hill.

Fitzgerald, M.R. and Robert, F.D. (1980). Citizen Evaluation and Urban Management: Service Deliver and Era of Protest. *Public Administration Review*, 6(10), 585-594.

Ghiselli, E. and Brown, C.W. (1992). *Personal and industrial psychology*. New York: McGraw-Hill.

Gilbert, D. and Birkhead, N. (1977). Equity in Local Service Distribution. Washington: American Society for Public Administration in Washington.

Gronroos, C.S. (1990). *Service Management and Marketing*. Massachusetts: Lexington Book.

Hoy, W.K. and Miskel C.G. (1991). *Educational administration: theory research and practice*. New York: Random House.

Gundlach, J.H. and Nelson, P.R. (1983). A Scale For the Measurement of Consumer Satisfaction With Social Service. *Journal of Social Research*, 38(20), 37-54.

Kotler, P. (2000). *Marketing management: Analysis, planning, implementation and control*. (9th ed.). Englewood Cliffs: Prentice Hall.

Lock, E.A. (1976). *The nature and cause of job satisfaction, Industrial and Organizational psychology*. Chicago: Rand McNally.

Lovelock, L. and Wright, K. (1999). *Principles of service marketing and management*. (2nd ed.). New Jersey: Pearson Education.

Millet, J.D. (1954). *Management in public Services: the Quest of Effective Performance*. New York: McGraw-Hill.

Milton, C.R. (1984). *Human behavior in organization*. New York: Harper and Row.

Porter, L.W. (1981). A student active need satisfactions in bottom and middle Management jobs. *Journal of Applied Psychology*, 45(1), 1-10.

Shelly, G.B. (1975). *Business systems analysis and design*. Fullerton: Anaheim.

Weber, P. (1967). *Consumer behavior in different areas*. New York: Harper and Row.

Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third edition. New York: Harper and Row Publication.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการศึกษา

**แบบสอบถามการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ
ของเทศบาลตำบลป่าติ้ว อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร
ประจำปี 2565**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความพึงพอใจของท่านที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าติ้ว อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร ประจำปี 2565

2. แบบสอบถามฉบับนี้ ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการประเมินความพึงพอใจของท่านที่มีต่อที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลจำแนกตามแต่ละงาน โดยประเมินความพึงพอใจ 4 ด้าน ซึ่งในแต่ละรายการประเมิน กำหนดค่าระดับคะแนน ไว้ดังนี้

5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่สอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าติ้วให้มีคุณภาพสูงขึ้น

3. โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง คณะผู้ศึกษาจะดำเนินการสรุปผลการประเมินในภาพรวมและนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าติ้วให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น จึงไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันและการรับบริการจากเทศบาลป่าติ้วของท่านแต่อย่างใด

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
 - 1.1 ☐ ชาย
 - 1.2 ☐ หญิง
2. อายุ
 - 2.1 ☐ ต่ำกว่า 20 ปี
 - 2.2 ☐ 20–39 ปี
 - 2.3 ☐ 40–59 ปี
 - 2.4 ☐ 60 ปี ขึ้นไป
3. การศึกษา
 - 3.1 ☐ ประถมศึกษา (ป.4)
 - 3.2 ☐ การศึกษาภาคบังคับ (ม.3)
 - 3.3 ☐ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.6)
 - 3.4 ☐ ปวช./ปวส. หรืออนุปริญญา
 - 3.5 ☐ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 - 3.6 ☐ สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพ
 - 4.1 ☐ กรรมกร/รับจ้างทั่วไป
 - 4.2 ☐ เกษตรกร
 - 4.3 ☐ ค้าขาย
 - 4.4 ☐ เจ้าของกิจการ
 - 4.5 ☐ นักเรียน/นักศึกษา
 - 4.6 ☐ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

ตอนที่ 2 การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว
คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่านที่มีต่อการให้บริการ
 ของเทศบาลตำบลป่าต้ว โดยกำหนดระดับความพึงพอใจ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

1. งานด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ

รายการประเมินด้านขั้นตอนการให้บริการ		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ขั้นตอนการให้บริการมีความเหมาะสม สะดวกและรวดเร็ว					
2	ขั้นตอนการให้บริการเป็นระบบและไม่ซับซ้อน					
3	ขั้นตอนการให้บริการมีความต่อเนื่องและเหมาะสมกับเวลา					
4	บริการตามขั้นตอนและตามลำดับก่อน-หลัง					
5	บริการตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและเสร็จในเวลาที่กำหนด					
รายการประเมินด้านช่องทางการให้บริการ		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	จัดบริการทางโทรศัพท์ เว็บไซต์ อีเมลหรือไลน์					
2	ช่องทางการให้บริการเหมาะสม สะดวกและเพียงพอ					
3	ประชาสัมพันธ์ช่องทางการบริการให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง					
4	ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงช่องทางการบริการได้ง่ายและสะดวก					
5	มีช่องทางให้บริการในวันหยุดและนอกเวลาราชการ					
รายการประเมินด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย					
2	ใช้วาจาสุภาพและน่าฟัง					
3	เป็นมิตรและยิ้มแย้มแจ่มใส					
4	กระตือรือร้น เอาใจใส่และเต็มใจให้บริการ					
5	แนะนำ ตอบปัญหา ชี้แจงข้อสงสัยและช่วยแก้ปัญหาได้					

รายการประเมินด้านสิ่งแวดล้อม		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	สถานที่ ที่นั่งพัก ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาดและเพียงพอ					
2	แผนผังแสดงขั้นตอน ป้ายประชาสัมพันธ์และจุดบริการที่ชัดเจน					
3	เตรียมเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมืออย่างเพียงพอ					
4	มีจุดรับ-ส่งเอกสาร บริการน้ำดื่ม วัสดุอนามัยและเจลล้างมือ					
5	จัดภูมิทัศน์ภายนอกและที่จอดรถเหมาะสมและเพียงพอ					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. ปัญหา

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

2. งานด้านการช่วยเหลือประชาชน

รายการประเมินด้านขั้นตอนการให้บริการ		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ขั้นตอนการให้บริการมีความเหมาะสม สะดวกและรวดเร็ว					
2	ขั้นตอนการให้บริการเป็นระบบและไม่ซับซ้อน					
3	ขั้นตอนการให้บริการมีความต่อเนื่องและเหมาะสมกับเวลา					
4	บริการตามขั้นตอนและตามลำดับก่อน-หลัง					
5	บริการตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและเสร็จในเวลาที่กำหนด					
รายการประเมินด้านช่องทางการให้บริการ		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	จัดบริการทางโทรศัพท์ เว็บไซต์ อีเมลหรือไลน์					
2	ช่องทางการให้บริการเหมาะสม สะดวกและเพียงพอ					
3	ประชาสัมพันธ์ช่องทางการบริการให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง					
4	ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงช่องทางการบริการได้ง่ายและสะดวก					
5	มีช่องทางให้บริการในวันหยุดและนอกเวลาราชการ					

รายการประเมินด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย					
2	ใช้วาจาสุภาพและน่าฟัง					
3	เป็นมิตรและยิ้มแย้มแจ่มใส					
4	กระตือรือร้น เอาใจใส่และเต็มใจให้บริการ					
5	แนะนำ ตอบปัญหา ชี้แจงข้อสงสัยและช่วยแก้ปัญหาได้					
รายการประเมินด้านสิ่งอำนวยความสะดวก		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	สถานที่ ที่นั่งพัก ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาดและเพียงพอ					
2	แผนผังแสดงขั้นตอน ป้ายประชาสัมพันธ์และจุดบริการที่ชัดเจน					
3	เตรียมเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมืออย่างเพียงพอ					
4	มีจุดรับ-ส่งเอกสาร บริการนำดื่ม วัสดุอุณหภูมิและเจลล้างมือ					
5	จัดภูมิทัศน์ภายนอกและที่จอดรถเหมาะสมและเพียงพอ					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. ปัญหา

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

3. งานด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี

รายการประเมินด้านขั้นตอนการให้บริการ		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ขั้นตอนการให้บริการมีความเหมาะสม สะดวกและรวดเร็ว					
2	ขั้นตอนการให้บริการเป็นระบบและไม่ซับซ้อน					
3	ขั้นตอนการให้บริการมีความต่อเนื่องและเหมาะสมกับเวลา					
4	บริการตามขั้นตอนและตามลำดับก่อน-หลัง					
5	บริการตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและเสร็จในเวลาที่กำหนด					
รายการประเมินด้านช่องทางการให้บริการ		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	จัดบริการทางโทรศัพท์ เว็บไซต์ อีเมลหรือไลน์					
2	ช่องทางการให้บริการเหมาะสม สะดวกและเพียงพอ					
3	ประชาสัมพันธ์ช่องทางการบริการให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง					
4	ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงช่องทางการบริการได้ง่ายและสะดวก					
5	มีช่องทางให้บริการในวันหยุดและนอกเวลาราชการ					
รายการประเมินด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย					
2	ใช้วาจาสุภาพและน่าฟัง					
3	เป็นมิตรและยิ้มแย้มแจ่มใส					
4	กระตือรือร้น เอาใจใส่และเต็มใจให้บริการ					
5	แนะนำ ตอบปัญหา ชี้แจงข้อสงสัยและช่วยแก้ปัญหาได้					
รายการประเมินด้านสิ่งอำนวยความสะดวก		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	สถานที่ ที่นั่งพัก ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาดและเพียงพอ					
2	แผนผังแสดงขั้นตอน ป้ายประชาสัมพันธ์และจุดบริการที่ชัดเจน					
3	เตรียมเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมืออย่างเพียงพอ					
4	มีจุดรับ-ส่งเอกสาร บริการน้ำดื่ม วัสดุอุณหภูมิและเจลล้างมือ					
5	จัดภูมิทัศน์ภายนอกและที่จอดรถเหมาะสมและเพียงพอ					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. ปัญหา
-
-
-

2. ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

4. งานด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน

รายการประเมินด้านขั้นตอนการให้บริการ		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ขั้นตอนการให้บริการมีความเหมาะสม สะดวกและรวดเร็ว					
2	ขั้นตอนการให้บริการเป็นระบบและไม่ซับซ้อน					
3	ขั้นตอนการให้บริการมีความต่อเนื่องและเหมาะสมกับเวลา					
4	บริการตามขั้นตอนและตามลำดับก่อน-หลัง					
5	บริการตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและเสร็จในเวลาที่กำหนด					
รายการประเมินด้านช่องทางการให้บริการ		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	จัดบริการทางโทรศัพท์ เว็บไซต์ อีเมลหรือไลน์					
2	ช่องทางการให้บริการเหมาะสม สะดวกและเพียงพอ					
3	ประชาสัมพันธ์ช่องทางการบริการให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง					
4	ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงช่องทางการบริการได้ง่ายและสะดวก					
5	มีช่องทางให้บริการในวันหยุดและนอกเวลาราชการ					
รายการประเมินด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย					
2	ใช้วาจาสุภาพและน่าฟัง					
3	เป็นมิตรและยิ้มแย้มแจ่มใส					
4	กระตือรือร้น เอาใจใส่และเต็มใจให้บริการ					
5	แนะนำ ตอบปัญหา ชี้แจงข้อสงสัยและช่วยแก้ปัญหาได้					
รายการประเมินด้านสิ่งอำนวยความสะดวก		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	สถานที่ ที่นั่งพัก ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาดและเพียงพอ					
2	แผนผังแสดงขั้นตอน ป้ายประชาสัมพันธ์และจุดบริการที่ชัดเจน					
3	เตรียมเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมืออย่างเพียงพอ					
4	มีจุดรับ-ส่งเอกสาร บริการน้ำดื่ม วัสดุอุปกรณ์และเจลล้างมือ					
5	จัดภูมิทัศน์ภายนอกและที่จอดรถเหมาะสมและเพียงพอ					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. ปัญหา

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

ขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือด้วยดี

ภาคผนวก ข

ภาพกิจกรรมการให้บริการของเทศบาลตำบลป่าต้ว
อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร

1. ด้านการให้บริการจัดเก็บขยะ

2. ด้านการช่วยเหลือประชาชน

3. ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี

4 ด้านการให้บริการซ่อมแซมบำรุงถนน

ภาคผนวก ค

แผนภูมิสรุปความพึงพอใจการให้บริการทั้ง 4 ด้าน
ของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ปีงบประมาณ 2565

แผนภูมิสรุปความพึงพอใจการให้บริการทั้ง 4 ด้าน
ของเทศบาลตำบลป่าต้ว อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ปีงบประมาณ 2565

